

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENEK

Telefoni uredništva: dnevna služba 2090 — nočna 2994, 2994 in 2990

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljub-
jana št. 10.650 in
10.349 za inzerate
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 59.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Španska kronika

Po versailleskem miru Španija, ki je med vojno doživela približno eno desetletje traja-jočo dobo gospodarskega procvita, ko je pešica njenih veleposesnikov in njeno trgovstvo ter od angleškega kapitala podprta rudniška indu-
stria delala ogromne dobičke, ne more priti do miru. Prvi sunek je prišel od njene maroške kolonije, kjer je poraz Alfonzovih generalov razodel moralno gnulobo monarhije, ki tudi ni bila kos gospodarski krizi, ki se je počasi pri-
pravljala. Vsakdo je vedel, da ta dežela ne po-
trebuje samo temeljite gospodarske, ampak tudi socialne reforme, toda niti general Primo de Ri-
vera, ki je od leta 1923 do 1930 vladal neome-
jeno kot diktator, se ni upal lotiti tega vpra-
šanja.

Do danes Španija popolnoma eliči staremu rimskemu imperiju, kjer je vse premoženje bi-
lo nakopičeno v rokah peščice latifundistov, ka-
terim stojijo nasproti milijoni poljedelskih de-
lavcev in najemnikov, ki žive globoko pod
eksistenčnim minimumom, dočim se je v vele-
mestih razvil delavski proletarijat, ki ga je
skušala zajeti socialna demokracija, ga pa ni
mogla do danes prav organizirati in disciplini-
rati tako, da je polagoma podlegel vplivu anar-
histov in komunistov. Samostojno kmečko pre-
bivalstvo je strogo konservativno, nima pa v
politiki veliko pomena, ker že stoletja živi v
popolni pasivnosti. Katoliška akcija je s svojim
socialnim programom prišla prepozno, da bi bila
mogla zajeziti skrajno radikalizacijo delavske
množice, pa obenem pridobiti konservativni del
prebivalstva za neodoljive temeljite socialne
reforme. Leta 1931 so parlamentarne volitve po-
kazale, da monarhija nima več tradicionalnih
korenin v ljudstvu. Radi tega je vlada ministr-
skega predsednika Aznarja, ki je bil z libe-
ralnim programom sledil diktatorskemu gene-
ralu Primo de Riveri, pripravila kralja do tega,
da je odstopil, nakar je bila proglašena repu-
blika pod predsedstvom Alcala Zamora, vlado
pa je prevzel za njim znani svobodomislec,
bivši gojenec dominikancev v slavnem Escorialu
Aznar, ki je sicer objubil dalekosežne socialne
reforme, ki pa so še danes samo v začetkih.
Leta 1933 mu je sledil liberallec Lerroux, za
njim pa je prišel istega leta radikalec Martinez
Barrios, ki je pa še istega leta moral predse-
stvo zopet vrniti Lerrouxu, za katerim je prišel
leta 1934 Samper, ki mu je pa istega leta zopet
sledil Lerroux. V tem času so se v Andaluziji
uprli marksisti pod vodstvom komunistov, so
pa bili poraženi od armade in orožništva, v ka-
terem se je do današnjega časa ohranjala zlasti
v vodstvu močna konservativna struja. Lerroux,
ki je imel v svojem kabinetu še predstavnika
katoliške stranke, je bil primoran, da vlada z
vojnimi sodišči, ki so krivavo obračunavala z
marksističnimi uporniki, nakar je leta 1935 pri-
šla vlada Chapapriete, v kateri je bil za voj-
nega ministra vodja katoliškega političnega po-
kreta Gil Robles, ki pa ni več sedel v sledečem
kabinetu Valladresa, ki je razpisal v zako-
nitnem roku leta 1936 februarja meseca druge
parlamentarne volitve.

Vseh sedemnajst vlad, ki so imele do danes
v rokah krmilo Španije, potem ko je bila pro-
glašena republika, ni moglo dati Španiji ni-
česar pozitivnega. Agrarna reforma se je do-
sledno zavlačevala. Edino pozitivno delo je bila
proglasitev Katalonije za avtonomno deželo.
Strankarske borbe niso prenehale, ampak so
postajale čedalje bolj ljute in krvave. Red in
mir je vzdrževala samo oborožena sila orožni-
stva, tako zbrane Guardie Civil. Brezdnost med
desničarskimi in levičarskimi elementi se je
čedalje bolj večala. Kmetijski element, ki tvori
večino prebivalstva, je ostal popolnoma v ozad-
ju, vladala je samo klika, ki jo je tvorilo naj-
radikalnejše krilo meščanstva pod vodstvom fa-
natičnega svobodomisleca Azana, ki pa se je
moral opirati na socialiste in na čedalje bolj
nasilno komunistično manjšino delavstva. Te
brezobzirne politične, oziroma klikarske borbe
so onemogočile vsako pozitivno gospodarsko de-
lo in socialne reforme. Parlamentarne volitve,
ki jih je razpisala vlada Valladresa, so prinesle
zmago tako znani ljudski fronti, ki je bila kot
koalicija skrajno levega meščanstva in sociali-
stičnih ter komunističnih delavcev zamišljena
od komunistov, da bi se na ta način počasi po-
lastili vodstva dežele. Njihov zastopnik v Špa-
niji je Largo Caballero, ki je odkrito izjavil,
da stremi za proglasitvijo republike špan. so-
vjetoj ter je začel notranjo borbo zoper vodi-
telja socialne demokracije Garcia Prieta, ki se
sovjetizaciji Španije upira. Pri teh volitvah je
bilo oddanih za protisocialistične stranke 5.1
milijonov glasov, dočim je ljudska fronta do-
bila samo 4.4 milijone, 4 milijone volilcev pa
se sploh ni poslužilo svoje volilne pravice, ker
ne zaupa ne levičarjem ne desničarjem, pa so bili ne-
voljni tudi na Gil Roblesa, ki so mu očitali
težke napake za časa Lerrouxove in Chap-
apriete vlade leta 1934 in 1935, ker se je bil
preveč nagel k desničarski reakciji. V Madridu
so volilni rezultat potvrdili in na krmilo je
zopet prišel Azana, ki je sedaj postal popoln-
oma orodje v rokah levice, v kateri je postal
sedaj odločilni element Largo Caballero. Pod
pritisnimi pristavev tako znane diktature pro-
letarijata je moral odstopiti tudi predsednik
republike Alcala Zamora, katerega mesto je za-
sedel Azana sam, dočim je vlado prevzel 13.
maja tega leta Quiroga.

Pod tem režimom, ki je odstranil s poti
vse ovire ekstremnim elementom, so komuni-
stični kolovodje radikalno šli za tem, da po-
stanejo popolni gospodarji položaja. Sklenili
so, da se znebijo najbolj nadarjenega vodje
desnice poslanca Calvo Sotela, ki je v parla-
mentu pogumno napadal nasilja komunističnih
prvakov, ki so začeli državljansko vojno v
Španiji z zažiganjem cerkva in samostanov. Ne-
davno so policijski agenti Sotela zvalili iz nje-
govega stanovanja, ga odvedli na pokopališče
in ga tam ustrelili. Ker je bil ta umor samo za-
četek, kateremu naj bi sledil pokolj vseh vo-
diteljev desnice, je desnica, ki ima od nekdaj
močno oporo v armadi, sklenila, da udari. Špa-
nska kolonialna armada v Maroku, ki šteje kakih
18.000 mož, se je pod vodstvom generala Franco
uprla in pridobila zase posadke na Kanarskih

Državlјanska vojna v Španiji:

Do sedaj že 30.000 mrtvih

Vlada trdi, da je upor zadušila — Uporniki se še branijo na jugu

Madrid, 21. julija. b. Slika v Madridu je po
četrtm dnevu revolucije še vedno popolnoma ne-
spremenjena. Odpor revolucionarjev še ni popu-
stil, kar se da sklepati iz tega, da vlada še vedno
ojačuje straže v Madridu. Vlada ljudske fronte upa,
da bo po včerajšnji zmagi nad revolucionarji v Bar-
celoni obvladala revolucijo tudi v ostalih delih Špa-
nije. Po porazu vstavev v Barceloni so se pričele
sedaj njihove glavne sile koncentrirati v Sara-
gosi. V političnih krogih splošno smatrajo vče-
rajšnji uspeh ljudske fronte v Barceloni kot odlo-
čilen, ker je Barcelona glavno mesto in središče
Katalonije. V Barceloni so se vodile ves včerajšnji
dan krvave borbe in je mesto podobno pravemu
bojišču. Po vseh ulicah se vidijo sledovi krvi, po-
vsod ležijo mrtlič. Skoraj vse ulice so porušene, v
mestu pa gorijo cerkve in nekateri hoteli. Tudi
v drugih mestih so cele četrti v plamenih.

V Barceloni 3000 žrtev

London, 21. julija. b. Posebni dopisnik »Daily
Maila« poroča iz Gibraltarja, da se v Barceloni vo-
dijo zopet nove borbe med vstaji in vlado. Sa-
mo v Barceloni cenijo število mrtvih na 2—3000
mož. Po poročilih ameriških listov je v treh dneh
krvave meščanske vojne v Španiji prišlo ob živ-
ljenje 25—30.000 oseb. Enako trdijo tudi obmejni
uradniki. Inozemci, ki bežijo čez mejo, pripovedu-
jejo o strašnih borbah na življenje in smrt, ki se
vodijo med fašisti in komunisti po vsej Španiji. Ves
železniški promet je popolnoma ustavljen. Snoči
okoli 10. so pobegnili iz Španije trije narodni po-
slanci, ki so pripadali zmerni levičarji.

Zjutraj je seviliški radio objavil sporočilo ge-
nerala Franca, v katerem priporoča meščanstvu,
da naj ne veruje vestem radija v Madridu, češ da
uporniški pokret popušča. Pokret upornikov se še
dalje uspešno razvija. Da bi vpričevala tudi na zuna-
nji svet, je madridska vlada listo vest objavila
tako, kakor da bi bila oddana z radiopostaje v Se-
villi. To pa se je zgodilo zaradi tega, ker je radio-
postaja na madridskem letališču na istem valu ka-
kor radiopostaja v Sevilli. Na ta način hoče vlada
izzvati mišljenje, da je radiopostaja v Sevilli zo-
pet v rokah njenih organov.

Radio v Sevilli je objavil, da so uporniki izdali
povečje za splošno mobilizacijo vseh vojnih obvez-
nikov v krajih, ki so v rokah upornikov.

Proti Madridu?

Lisbona, 21. julija. b. Dopisnik »Morningpost«
čuje, da vstajke čete z več strani napredujejo proti
Madridu. Protirevolucionarne čete, ki se regruti-
rajo iz beguncev v Portugalliji, korakajo pod povelj-
stvom generala Estramadurex proti vladnim četam.
S severozapada napredujejo čete iz Valladolida.
Čete generala Bonzaleasa, ki je zavalzel Burgas,
napredujejo z jugozapada, general Cataneila
pa koraka s svojimi četami iz Saragose.

Havas poroča iz Hendeya, da prodirajo upor-
niki, po vestih, ki so prispale na mejo proti Ma-
dridu z juga in iz Barcelone.

Reuter poroča iz San Sebastiana, da prodi-
rajo uporniki proti Madridu z juga in iz Barcelone.

Azana ujet?

Gibraltar, 21. julija. b. Tu so ujeli radiovest,
da so vstaji ujeli predsednika republike Azano.
Dosej se vest ni mogla proučiti, če je resnična
ali ne.

Uporniki še v Sevilli

London, 21. julija. b. Dopisnik Reuterjevega
urada je bil sprejet od generala Franca, ki mu je
izjavil, da je prevzel vodstvo vstavev samo zato, da

reši zapadno Evropo pred boljševiško nevarnostjo.
Franco je povdaril, da je on sam odločen repu-
blikanec.

Andaluzija v rokah upornikov

Lizbona, 21. julija. AA. (Havas) Po poročilih s
španske meje je vsa Andaluzija in južna
Španija še nadalje krepko v rokah upornikov.
Uporniško gibanje se širi tudi v druge kraje. Prav
tako trde, da so uporniki potolkli prostovoljne
bataljone, ki so prišli iz Madrida. Bataljoni so se
stavljali iz rudarjev.

Katalonija komunistična

Barcelona, 21. julija. e. V Barceloni je bila
sestavljena komunistična vlada, ki je ponoči od-
stavila Companysa. Iz Barcelone prodijo komu-
nisti borbo v severni Kataloniji. Bitka se je po-
sebeno razmahnila danes popoldne. Povsod po
Kataloniji se ustanovljajo sovjeti.

Vlada poroča: Upor zadušen

Madrid, 21. julija. b. Snoči je izdala španska
vlada uradni proglas v angleščini, nemščini, fran-
coščini, italijanshini in španščini, v katerem je
orisala stvaren potek dogodkov v državi. V tem
poročilu je vlada izjavila, da so delavci, člani de-
lavske milice in vladne čete zadušile upor po vsej
Španiji. Lahko se trdi, da je na kontinentu upor,
ki so ga povzročili predvsem nezadovoljni častni-
ki in pristaši skrajne levice, popolnoma strl.
Radiopostaja v Sevilli, ki je doslej širila alarman-
te vesti o poteku dogodkov v državi, je zopet v
rokah ljudske fronte. Vladi zveste čete povsod ti-
stijo državo od vstavev in vzpostavljajo red in
mir. Dalje je vlada prevzela tudi vse de-
sničarske liste in jih postavila pod svoje
nadzorstvo.

Notranje ministrstvo je objavilo uradno poro-
čilo, v katerem pravi, da je bila ponoči vstaja po-
polnoma zadušena. Poudarja se, da se je vladi po-
srečilo vzpostaviti red in mir s pomočjo garde in
milicnikov ljudske fronte ter enega vladnega zvestega
dela vojske. V istem poročilu se dalje poudarja,
da se je prvi pehotni polk postavil ob stran vlad-
e in takoj stopil v dejstvo proti združenim fa-
šistom in monarhistom. Nekaj sto častnikov, ki so
bili na čelu revolucionarjev, je bilo aretiranih in
jih bo sodilo izredno sodišče za zaščito države.
Z radio postaje v Sevilli je vlada izdala poročilo,
v katerem poziva vse upornike, da se še danes
javijo civilni gardi in položijo orožje. V tem po-
ročilu je vlada tudi izjavila, da je razpustila vse
one polke, ki so se uprli in da je pod orožje po-
ključala rezervne častnike.

Davi ob 3.15 krajevnega časa je objavila mad-
ridska radio postaja poročilo, da so vladne čete
popolnoma porazile revolucionarje. Speaker je
istočasno opozoril pristaše ljudske fronte, naj ne
trosijo zaman streliva, temveč naj ga hranijo za
težke dni, ki lahko še pridejo. Speaker je tudi de-
jal, da so na obeh straneh težke izgube.

Vlada je snoči objavila proglas, da je bil
upor v Madridu popolnoma zatrt in da so se pre-
dale posadke v Viku dela Montu in v Getafu.
Vladi zvesti oddelki so zaplenili uporniška letala
in na njih sedaj preganjajo upornike. Po vladnem
poročilu se čete upornikov v pokrajinah preda-
jajo vladnim četam. Milica ljudske fronte je na-
vdušeno proslavljala zmago v Madridu. Ministrski

Uporniki zasedli Sansebastian

St. Sebastina, 21. julija. TG. Nocoj ob 8. je bilo
mesto zasedeno od 1700 upornikov, ki so prikor-
kali iz Pampeluna, zasedli mesto in zmagoslavno
prodirajo dalje proti Bildao. Civilni guvernerji po-
krajaj Guipuzcoa in Navare so pobegnili v Francijo
in z njimi cela vrsta višjih uradnikov in komuni-
stičnih vodij. Poveljnik uporniških čet je v razgo-
voru s častniki dejal, da je uporniški pokret na-
cionalističen, ki ima namen Španijo očistiti od
marksizma, masonije in vseh drugih mednarodnih
gibanj.

V občini Livas so se včeraj še vršile obinske na-
domestne volitve. Ko so komunisti opazili, da izid
zanje ni ugoden, so vdrl v volilni lokal in uni-
čili ves volilni material ter takoj sestavili občins-
ki sovjet, ki je prevzel posle.

Vladna letala bombardirajo

Snoči že v mraku se je z madridskega letali-
šča Quadro Viento dvignila močna eskadra vlad-
nih zvestih letal, ki so dobila nalog, da bombardirajo
revolucionarne čete v severni Španiji. Eskadri se
je posrečilo odkriti v severni Arandi nekaj tisoč
vojakov, ki so korakali v smeri proti Madridu.
Najprej so vojake opozorili, naj takoj opustijo
svoj namen. Ker pa so revolucionarji odgovorili
s streljanjem, so jih pričeli piloti obmetavati z
bombami. Ze v par minutah so se revolucionarne
čete razpršile na vse štiri strani. Madridu za-
enkrat ne grozi nobena nevarnost s severa. Letala
neprestano krožijo nad mestom in v okolici ter
preprečujejo vstašem koncentriranje.

Vladi zveste križarke

Tanger, 21. julija. b. Semkaj sta pripluli dve
španski križarki z večjim številom rušilcev. Vse
te ladje so pod poveljstvom španskih podčastni-
kov, ki so zaprli vse častnike, ker so se hoteli
priključiti monarhistom. Glavni poveljnik tega de-
la španskega vojnega brodogoja je španski morna-
riški narednik, ki je izjavil, da bo celotni trans-
port najprej natovoril dovolj premoga, nato pa
bo odplul v maroško vodovje v borbo proti vsta-
šem.

Neka španska križarka drži pod stalnim to-
povskim ognjem Ceuto, ki je glavni stan vstavev.

V Sevilli uporniki omagujejo

Madrid, 21. julija. Najnovejše poročilo, ki ga
je izdala vlada, pravi med drugim: Položaj v
Sevilli se od ure do ure boljša. Vsak čas je pri-
čakovati, da se bodo uporniki predali. Isto je v
Saragosi in Valandolidu. Čete, ki so se predale v
Alearu, so bile pripeljane v Madrid pod nadzor-
stvom milice in ljudske fronte.

General Sanjurjo mrtev

Notranje ministrstvo je objavilo, da je po ve-
steh, ki so prišle iz Lizbone, smrtno ponesrečil
general San Jurio, ko je z letalom odletel na po-
moč španskim upornikom.

Vtis inozemstva: Vlada je deloma potlačila upor

Pariz, 21. julija. b. Čeprav ni iz Španije nobe-
nih zanesljivih vesti, prevladuje v Franciji vtis,
da je postala vlada s pomočjo mobiliziranega de-
lavstva in letalstva, ki je v veliki večini v njenih
rokah, gospodar položaja. Potrjena je vest, da je
vlada pregnala upornike iz Seville, Segovije ter
Barcelone ter so vsa ta mesta vrsto v njenih ro-
kah. V okolici Seville pa se menda še vodi žilava
borba med vstaji in vladnimi četami in se nagiblje
sreča zdaj k enemu, zdaj k drugemu. Še včeraj so
vstaji pošiljali po vsej Španiji poročila iz sevilske
radiopostaje. Danes popoldne so popolnoma utih-
nili, kar je znak, da so Seviljo zasedle vladi zveste
čete. Drugačna pa je slika v Andaluziji. Tam
se uporniki držijo zelo krepko in so doslej odbili
še vse ofenzive delavske ljudske fronte, ki ogro-
ženo napada. Malo verjetno pa je, da bodo mogli
vstaji kaj dolgo vzdržati, ker dobivajo vladne čete
vedno nove okrepitve.

Tudi dopisnik »United Press« poroča, da ni
nobene dvoma več, da je vlada gospodar polo-

Nadaljevanje na 2. strani zgoraj.

Pogled na Sevillo
glavno mesto upornikov

otokih, na Balearih in v glavnih mestih južnih
provinc, predvsem v Sevilli, ki je sedež najbolj
ekstremnih levičarjev, oziroma komunistov. Ma-
roške čete so dobile močno oporo tudi v mor-
narici in v letalstvu, nakar je položaj Quiro-
gove vlade postal zelo kritičen. Quiroga je od-
stopil in predal oblast predsedniku parlamenta,
znanemu Martinezu Barriosu, ki pa se ni držal
niti en dan in je vladno odstopil mornariškemu
ministru. Giraltu. V sedanjem trenutku vladata
v Španiji oženj in meč. Levica je oborožila de-
lavstvo in nasprotniki se koljejo po vseh mestih
in provincah nesrečne Španije. Najhujše borbe

so bile v Madridu in v zadnjem momentu se zdi,
da se zmaga nagiba na stran levice in njene
vlade.

Bodočnost Španije je zavita v popolno te-
mo. Če zmaga levica, se je bati, da bodo morali
stopiti v ozadje vsi, ki zastopajo še kolikor
toliko zmerno strujo in da bo gospodar Španije
postal Largo Caballero, ki ga je Trocki v spo-
razumu s Stalinom, oziroma s III. internacio-
nalno namenil za prvega predsednika federacije
španskih sovjetskih republik. Kakor vidimo, je
potek dogodkov v Španiji važen tudi za poli-
tično situacijo v Evropi.

Kaj in da se je delavstvu, delavski milici in vladi vrstnemu vojaštvu posreželo vsaj malo popolnoma zadovoljiti. Preteklo noč je prišlo le še do manjših spopadov v okolici glavnih mest. Vstajali so streljali na ljudske fronte s strel in iz ravnih drugih skrivališ.

Boji še na jugu

Pariz, 21. julija. AA. Havas poroča: Iz Hendaya poročajo, da je zelo malo oseb pribežalo iz Španije in to zaradi tega, ker povsod krožijo oborožene tolpe, ki so zasedle vse ceste. Na cestah napadajo potnike, jih oropajo in jih nato puste do meje samo v spremstvu svojih ljudi. Včeraj ob 15. je bila meja pri Hendayu popolnoma zaprta. Snodi so se samo španjski delavci, ki delajo v Franciji, lahko vrnilo domov v Španijo. Pri obmejnem pregledu pa jim je bilo rečeno, da se danes ne bodo mogli več vrniti na delo v Francijo. Od začetka upora, pa do snodi je delavska garda podpirala obmejno policijo. Toda ti delavski oddelki so proizvodni in nestalni in zato je civilni guverner v San Sebastianu objavil mobilizacijo vseh oseb pod 30 let starosti. V San Sebastianu grade barikade, da bi se ubranili upornikov, ki se bližajo iz Pampelune. V luki je večje število španjskih vojnih ladij. V Hendayu se ne sliši streljanja in potniki, ki prihajajo iz Pampelune, pravijo, da med Saragoso in Pampeluno niso opazili nič posebnega. Proti večeru se je slišalo streljanje, kar je znak, da so se začele borbe.

Po najnovejših vestih iz Španije dobivajo pariški politični krogi vtis, da se še vedno vodijo krvave borbe med pristaši ljudske fronte in revolucionarji. Zlasti ogorčene borbe se vodijo v Saragosi in Valadolidu. Taktika generala Franca in njegovih pristašev je ta, da ustvarijo čim večjo zmedo med ljudstvom ter se mu je posreželo razširiti neverjetno fantastične vesti o dogodkih v državi, ki so imele zelo škodljive posledice za vlado.

London, 21. julija. e. Reuter poroča popoldne iz Madrida, da je vlada gospodar položaja in da je njena premoč očitna. Vlada je gospodar položaja v Madridu, v Malagi in Sevilli. Uporniki imajo v rokah še Cadix in Algeciras.

V Malagi - komunisti

Po vestih iz Gibraltara Malaga ni v rokah upornikov, ampak v rokah skrajnih levih. Po mestu vibrirajo rdeče zastave. Komunisti ropajo trgovine, v zrak so spustili dva mosta, da bi tako preprečili prihod upornikov v Malago.

Državni pravdnik Arnavtovič:

„Narod noče, da bi gospodaril revolver, on hoče red in mir“

Belgrad, 21. julija. m. Dovi je občinstvo popolnoma napolnilo dvorano pri Državnem sodišču za zaščito države, ko je bil napovedan zaključni govor držav. tožilca Djermana Džardrova, za njim pa govori zagovornikov posameznih obtožencev.

Ob 7.55 je predsednik senata dr. Učević poklical v dvorano vse obtožence, nato pa takoj dal besedo državnemu tožilcu Džardrovu, ki je izvajal sledeče:

Visoko sodišče! Gospodje sodniki! Kroglja Arnavtoviča, ki je na srečo zgrešila predsednika vlade dr. Milana Stojadinovića, ni nikogar presenetila. Skoro vsak dan so se zbirali težki oblaki nad narodno skupščino, ožarjeni, in vsak trenutek je bilo pričakovati, da se bo zabliskal strel. Težka atmosfera, ki so jo ustvarili obtoženi poslanci opozicijske skupine, njih oborožitev in njihove nezasišene pretnje, ki so se razlegale po parlamentu, njihovih hodnikih in klubih, po javnih lokalih in po mestu, so napovedovali strašne dni za naš parlamentarizem. Napovedovali so najstrašnejše, ker so zahtevali samo kri in ničesar drugega kakor kri. V onem trenutku, ko so prenehale delovati palice, lopatice, zvonci in klopotci, je stopil v akcijo revolver ter iznova odjeknil v naši skupščini. Kroglje so bile naperjene na predsednika vlade dr. Milana Stojadinovića, na državnika, ki s tem, da vrača državo v normalno življenje, preprečuje in ovira nade onih, ki verujejo, da bodo s povzročanjem motenj in težkočami vsilili narodu to, kar je on dovolj obsojil in dokazal, da takega življenja noče in ne želi. Kroglja Arnavtoviča ni bila samo naveden napad na življenje predsednika vlade, ni bila samo napad na ustavo in parlamentarizem ter normalizacijo razmer v državi, na državo in ustavni red, ona je bila namerjena — naj se nikar ne pozabi — tudi na toliko zaželeno izboljšanje položaja v državi. Gospodje sodniki, se niso pozabljeli strel, pod katerimi so padli hrvaški politiki, se niso pozabljene težke posledice tega odvratnega in gnusnega dejanja, se trajna obsodba naroda nad onimi, ki so nam prizadejali to hudo rano na narodnem telesu, ko je že iznova odjeknil strel, ki je hotel še enkrat vreti državno v vrtnice trpljenja in nemira, v vrtnice tipanja v mraku. Revolver nikdar in nikjer na svetu ni bil argument, ne sredstvo politične borbe, ne političnih razgovorov, ne političnega prepričanja ter ga kot takega najodločnejše zavrača vsak narod, pa tudi naš. Terorizem pri delu vsakega parlamenta ne more nikjer na svetu, niti ne pri nas, najti svoje utemeljitve, ker, kakor hitro zastopniki naroda namesto svobodnega izražanja misli in prepričevanja začno uporabljati revolverje kot argument, v tistem trenutku preneha in izgubi pomen izvrševanje mandata, ki ga je dal narod, ter se ubija parlamentarizem kot tak. In, gospodje sodniki, če bi bil oni strel, ki je bil namenjen na predsednika vlade, ter se oni drugi in tretji, ki ju je izstrelil poslanec Arnavtovič, pogodili slučajno predstavnik Slovenije ali pa muslimanov, tovarišev v vladi dr. Stojadinovića, kaj bi se bilo zgodilo v tej izmučeni državi, kaj bi se o njej govorilo, kako bi se to prikazalo doma in v tujini. O tem ne maram govoriti, ker je za ovira moje misli. Moramo se zahvaliti dobremu geniju Jugoslavije, velikemu Bogu resnice in pravice, da se ta peklenski načrt obtoženega Arnavtoviča ni posrečil.

Državni tožilec je nato poudarjal, da bi bil 6. marec moral biti svetel dan v zgodovini našega parlamentarizma. Tega dne bi se morala slišati beseda predsednika dr. vlade o zunanjih političnih naših države, beseda državnika, katerega izvajanja imajo tudi v ostalem svetlu globok odmev. Ta trenutek bi moral biti nad vse slovesen. Diplomatska loža je bila polna delegatov, akreditiranih na našem dvoru, polna je bila tudi časniškarska loža z domačimi in tujimi časniki. Dr. Djardrov je nato sikal ves potek seje kritičnega dne, orisal trenutek, ko je prišlo do strela, in vse, kar se je za njim v skupščini odigralo.

Državni tožilec obširno pojasnjuje kazensko-pravno odgovornost za vsakega obtoženca posebej ter pravi, da je Arnavtovič odgovoren za težko de-

Turisti pripovedujejo: Pod močno stražo oboroženih delavcev

Pariz, 21. julija. AA. Havas poroča iz Hendaya: Dovi je zavozil na špansko ozemlje prvi vlak iz Francije. Španske oblasti pa so prevzele samo mednarodno pošto, potniki pa niso smeli nadaljevati poti v Španijo. Do nadaljnjega je vsem brez razlike prepovedan prihod v Španijo. Prepoved velja tudi za španske državljane s pravilno potrjenimi potnimi listinami.

Danes je prispela v Francijo s avtobusi večja skupina Angležev iz San Sebastiana, kjer so bili na počitnicah. Avtobusi so nadaljevali pot v Pariz. Angleži pripovedujejo, da je v San Sebastianu še dosti Angležev, ki čakajo na dovoljenje, da odpotujejo iz Španije. Na potu iz San Sebastiana do meje so bili avtobusi stalno pod močno stražo oboroženih delavskih in prostovoljskih oddelkov. V samem San Sebastianu krožijo po ulicah oboroženi delavci. Na važnih križiščih so postavljene strojnice. Ponoči je slišati iz okolice tega svetovnega kopališča streljanje. V San Sebastianu trde, da je te dni padel tudi neki tuji državljan, ki je prišel tjakaj na počitnice.

Madrid podoben Moskvi po boljševiškem udaru l. 1917

Madrid, 21. julija. AA. (Havas.) Španska prestolnica se je davi prebudila povsem mirna. Ulice so precej prazne, promet je šibek. Na važnih točkah so postavljene močne patrulje delavcev in prostovoljcev s strojnimi. Vlada je včeraj iz vojaških skladišč razdelila med delavce veliko število strojin. Meste, ki je spadala s svojim oostnim življenjem med najbivahnejša v Evropi, je sedaj podobna Moskvi in Petrogradu po krvavih dogodkih oktobra 1917. leta. Vojaški oddelki se pomešani s civilisti. Velika vojašnica, v kateri se je med dogodki leta 1931. nahajal husarski polk kraljice Kristine, je vsa oborožena. Vojašnica La Montaña je deloma porušena. V nekaterih vojašnicah se nahajajo ujeti uporniki. Stražijo jih močni oddelki redarjev in oboroženih delavcev. Protislovna poročila, ki prihajajo iz notranjosti dežele kljub strogi vladi cenzuri, se povzročila v mestu precejšnje razburjenje. Na pogosta vprašanja novinarjev odgovarjajo v notranjem ministrstvu s kratkobesednim odgovorom, da je vlada gospodar položaja. Vlada je v severozahodnih krajih Španije odredila nekakšno mobilizacijo.

Kaj zahtevajo slovenski „zajedničarji“

Pod tem naslovom je Novosadski »Dan«, glasilo bivšega ministra in sedanjega senatorja g. Dake Popovića, objavil aicer ne dolg, pa toliko bolj strupen članek, katerega glavna vsebina je: Slovenski pristaši JRZ so ozkostrni egoisti, ki imajo pred očmi vedno le potrebe svoje ožje domovine, za ostalo državo jim ni veliko mar; na vsak korak zahtevajo, da se vse ozira na slovenske razmere: trgovina, gospodarstvo, prosveta, industrija, sami pa bočejo hoditi svojo pot, brez ozira na celotne potrebe države; priznavajo tudi narodno in državno edinstvo, ker so v svoji sebičnosti spoznali, da v takem varstvu lažje gojijo svojo slovensko kulturo, gospodarstvo in narodno posebnost, kakor pa bi to mogli n. pr. v kakšni federaciji.

Na nekaterih mestih je članek tako zoperno razpoložen do Slovencev, da mu bo težko dobiti vrstnika v jugoslovanski publicistiki. »Ako se na kakem ugodnejšem mestu v drugem kraju države želi začeti z industrijo, oni stavijo pogoje o kapaciteti in sploh o potrebi... Slovenski zajedničarji se malo zanimajo za kulturne potrebe drugih krajev, zahtevajo pa stroge obziranosti, da državni proračun računa s potrebami kulturnih ustanov v Sloveniji. Cela kraljevina Jugoslavija je svobodno trgovsko, delavno in poslovno področje, toda slovensko gospodarstvo, slovenske šole, slovenska samouprava, slovenske železnice, bolnišnice, kopališča in druge socialne ustanove pa morajo ostati samo za Slovence.«

Članek zgornjo dokazuje, kako prazne so besede iz popravljenega in na novo na politično mizo položenega programa popravljenega JNS o »popolni enakopravnosti vseh delov naroda in vseh pokrajin države, kakor tudi elehernega posameznega Slovence, Hrvat ali Srba« (gl. »Jutro« 15. julija t. l., ki ga je ponatisnil tudi »Dan«). Z dejansko enakopravnostjo Slovencev se JNS torej še ni mogla sprijazniti, zato slovenskemu županu šteje v zlo, če sicerbi najprej za svojo občino in areeskom načelniku, če sicerbi najprej za svoj okraj in banu, če sicerbi najprej za svojo banovino, minister pa za celo državo, kakor so vsi ti prisegli in ljudstvu objubili. Le zakaj je država razdeljena na upravne

enote? Po duhu JNS in pisanju »Dana« bi tega ne bilo treba. Če v državnem proračunu na strani »izdatki« zahtevamo, da naj jih bo nekaj tudi za nas in naše potrebe, imamo do tega pač pravico, saj je na strani »dohodki« vsako leto skoro 600 milijonov in še več našega denarja, toda »Dan«, ki se navdušuje za JNS-enakopravnost, nam to v hudo šteje. In če ob ustanavljanju novih industrijskih podjetij, ki se ustanavljajo s pomočjo države, t. j. tudi našega denarja, poudarjamo, da gospodarstvo napreduje samo takrat, če se nova podjetja ustanavljajo samo radi prezaposlitve dosedanjih istovrstnih podjetij, nam »Dan« to zameri, ker menda misli, da je gospodarski napredek še v tem, če se zaposlenost in brezposelnost prenašata po državi iz enega kraja v drugega. Ti krogi bodo morali počasi že opustiti to pristransko pojmovanje enakopravnosti in sprejeti tisto, ki je v narodu in ki ga narod nikdar ne popravlja. Toda kadar bodo to storili, ne bodo več JNS-krogi, iz tega pa ne morejo ven, zato jih je doletela taka usoda, katere obrekovanje posameznih pokrajin nič ne omili. O kulturni širokogrudnosti Slovencev pa menda ni potrebno več razpravljati, saj je bilo o tem že dovolj besednih sporov v naši javnosti. Naj »Dan« samo pogleda »Slovenčev« kulturno in nedeljsko rubriko »Lepote naše zemlje« in jih potem primerja s svojim tozadevnim pisanjem, pa bo kmalu videl, kdo bolj skrbni za medsebojno spoznavanje in še to mu povemo, da morda od leta 1918. ni bilo prosvetnega ministra, ki bi v tako kratkem času več stori za kulturno povzdigo najbolj južnih delov države kot je storil voditelj slovenskega naroda dr. Korošec, ko je bil prosvetni minister v Davidovičevi vladi. Če pa zahtevamo, da se slovenski otroci čim prej spoznajo in ljubijo skupno državo Jugoslavijo iz slovenskih knjig in v slovenskem jeziku, je pa to zato, ker so ti otroci člani slovenskega naroda in ker je to naravno in edino pravico, in ker je to edino enakopravno — po našem in po pravem jugoslovanskem pojmovanju. JNS-knjige, JNS-kulturno, JNS-jezik in še druge JNS-iznajdbe pa naj »Dan« širi med JNS pristaši in njihovo mladino.

V Carigradu tulijo sirene...

in oznanjajo oblast Turčije nad Dardanelami

Carigrad, 21. julija. AA. Ker so snodi s tuljenjem siren v Bosporskim pristanišču objavili podpis nove konvencije o morskih očinah, so se začele čete premikati že v prvih jutranjih urah. Pehota, topništvo in motorizirani oddelki so korakali na obeh straneh Bosporja in že po nekaj urah zavzeli vse kraje Gornjega Bospora. Vojska je zasedla stare trdnjave, ki so jih morali na podlagi lausanske pogodbe svoj čas razdejati. Del vojske se je vkrval na majhne ladje. Prebivalci so bili vse noč na nogah in so ob Bosporju pozdravljali vojsko s nepopisnim navdušenjem. Vse ladje v pristanišču so danes okrašene z zastavami. V carigradsko pristanišče je prispel minonosce, ki bo tekom današnjega dne krenil v Crno morje. Večji del turške mornarice pa je odplul v Dardanele, kjer bo danes dopolne sodeloval pri zasedbi morskib očin.

Podpis pogodbe v Ženevi

Montreux, 21. julija. AA. Nocoj ob 10. so v veliki dvorani hotela Montreux Palace podpisali novo pogodbo o morskib očinah.

Po svečanem podpisu je prvi govoril turški zunanji minister Tefik Ruđi Aras, ki je v imenu turške delegacije izjavil, da je Turčija tudi to pot pospešila mednarodno sodelovanje in da se je konferenca končala z velikim uspehom. Turčija je zadovoljna.

Nato je govoril angleški delegat lord Stanley, ki je izjavil, da je Anglija gleda na težke dneve,

ki jih preživlja mednarodna politika, z uspehom konference zadovoljna.

Naslednji govornik je bil sovjetski delegat Litvinov. Dejal je, da bosta odšel ob Crnem morju dva prijateljska in sosednja naroda s to novo konvencijo zaopatala politiko lojalnosti in medsebojne varnosti.

Romunski zunanji minister Titulescu je izjavil, da je pravkar podpisana konvencija v popolnem skladu z interesi Romunije.

Japonski delegat Sato se je zahvalil Turčiji, da je povabila Japonsko na konferenco.

V imenu Francije je govoril Paul Boncour, ki je srečen, da je mogel s Turčijo sodelovati pod okriljem istih načel, na katera se opira politika Društva narodov.

V imenu jugoslovanske vlade je govoril dr. Ivan Šubotić.

Za njim je govoril grški delegat Petitijs. Dardanele, ki leže na najlepšem predelu sveta, naj postanejo cesta, ki naj polje slovešstvo k splošni harmoniji in večnemu miru.

Bolgarski delegat Nikolajev je izjavil med drugim, da ni posebne pravice za velike narode in druge pravice za male narode, ker je pravica enaka za vse.

Predsednik konference, avstralski delegat Bruce, je nato zaključil svečano sejo za podpis konvencije o morskib očinah. Cestital je v imenu konference Turčiji, ki je dosegla enega izmed največjih mednarodnih uspehov.

Domači odmevi

Knez namestnik v Ljubljani

Ljubljana, 21. julija. Danes popoldne sta Nj. Vis. knez namestnik Pavle in Nj. Vis. knežija Olga obiskala Ljubljano, kjer sta si med drugim ob tričetrti na 6. ogledala tudi trgovino z antikvitetami »Tizian« na Sv. Petra cesti.

Dr. Stojadinović na Bledu

Bled, 21. julija. Danes dopoldne sta se z brzovlakom pripeljala na postajo Lesce-Bled predsednik vlade dr. Stojadinović in ministar za gozdove in rudnike Gjura Janković. V njunem spremstvu sta oba šefa kabinetov, Gašić in Protič. Po sprejemu na postaji Lesce so se odpeljali gostje na Bled, kjer so se nastanili v »Belvederu«. Takoj po prihodu je dr. Stojadinović odšel z avtomobilom v dvor »Suvobor«, kjer ga je sprejel Nj. Vis. knez namestnik Pavle, kateremu je poročal o političnem položaju. Za časa bivanja dr. Stojadinovića na Bledu se je prijavilo več naših diplomatov za avdijenco in bodo verjetno sprejeti jutri. Danes popoldne sta predsednik vlade in ministar za gozdove napravila izlet v Begunje ter obiskala tam notranjega ministra dr. Antona Korošca. Na Bledu se nahaja tudi naš poslanik v Parizu dr. Purič s svojo družino.

Letaki JUU

Prejeli smo: Ni res: »Jugoslovansko učiteljsko združenje je izdalo letak, katerega avtor izgleda, da je predsednik tega združenja g. Dimnik. V tem se javnost obvešča, da je banovinsko tajništvo JRZ poslalo duhovščini v dravski banovini neko okrožnico, v kateri zahteva podatke o učitelstvu in da se na ta način vzpostavlja nadzorstvo duhovščine nad učitelstvom. Kakor smo obveščeni, je ta letak poskus varanja tukajšnje javnosti, ker banovinsko tajništvo ni dostavilo nobene takšne ali pa silne okrožnice duhovščini, temveč predsednikom stranknih krajevskih organizacij za sestavo učiteljskega katastra, kakršnega ima vsaka dobro organizirana stranka.«

Res pa je, da Jugoslovansko učiteljsko združenje ni izdalo nikak letak, katerega avtor naj bi bil njega predsednik g. Dimnik, res je, da so člani JUU v dravski banovini prejeli originalne okrožnice tajništva iz kroga duhovščine same, iz katere se vidi, da se od duhovščine zahtevajo podatki o učiteljih v kulturnem, verskem, moralnem in političnem pogledu in ni govora o varanju javnosti.

Ni res: »Samouprava« dostavlja k temu poročilu glavnega tajništva JRZ: To je zopet nov poskus po starih metodah, katerih se še do nekdaj posluževali pristaši JNS v dravski banovini. Toda v tem primeru g. Dimnik ni samo zvest pristaš JNS, temveč tudi državni uradnik, ki se ne bi smel posluževati takšnih podtkanj, najmanj pa še kot predsednik velike in ugledne organizacije, ki se po svojem programu bavi s strokovnimi in stanovskimi vprašanji vsega našega učitelstva in ki ne bi smel na takšen način služiti interesom politične stranke.«

Res pa je, da niti zahteva sama niti g. Ivan Dimnik nimajo nikače zveze z JNS, da ne more biti govora o podtkanjih ter so organizacija in njen predsednik ščitili samo interese stanu in šole v korist naroda in države ter niso in nočejo služiti interesom katerekoli politične stranke.

V Beogradu, 18. julija 1986.

Za Jugoslovansko učiteljsko združenje:

Milinko Lazić, tajnik. Ivan Dimnik, predsednik.

Osebnost

Belgrad, 21. julija. m. Napredovali so za tehnične višje nadzornike VIII. pol. skup.: pri ravnateljstvu državnih železarn v Varešu Rihard Terpin, v Banjaluki Viktor Vonić, pri ravnateljstvu v Zenici za pomožnega tehničnega manipulant X. pol. skup. Josip Pavlič, pri ravnateljstvu državnega rudnika v Vrtiku za pomožnega knjigovodjo X. skup. Josip Mikelić, pri ravnateljstvu državnega rudnika v Rreki za pomožnega tehničnega manipulant X. skup. Dragotin Dolan in Anton Grčar.

Belgrad, 21. julija m. Za šolega upravitelja v Grahovem v loškem okraju je imenovan tamkajšnji učitelj Ivan Globokar.

Belgrajske vesti

Belgrad, 21. julija m. Ob veliki udeležbi predstavnikov vseh znanstvenih in ostalih kulturnih ustanov je bil danes tu pokopan bivši predsednik srbske akademije znanosti Jovan Juvović.

Belgrad, 21. julija m. Na svojem stanovanju v Hartigovi ulici 37 je preteklo noč poskusila na praviti samomor privatna uradnica Romana Kokeš, ki je doma pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah. Našli so jo nezvestno in jo prepeljali na notranji oddelk splošne bolnišnice. Njeno stanje je težko, tako da jo doslej še niso mogli zaslusiti.

Belgrad, 21. julija m. Danes je priplula v Belgrad prva velika romunska ladja »Kralj Karel II.«

Dunajska vremenska napoved: Spremenljivo, močno oblačno, hladneje pod 25 stopinj.

Zemunska vremenska napoved: Na severu oblačno. Nevihite.

VII. mednarodni kongres za cerkveno edinstvo na Velehradu

Ze 14. julija so prispeli na sveta tla velehradska, posvečena po grobu prvega slovanskega nadškofa sv. Metoda, katerega 1050 letnico letos praznujemo, v velikem številu iz vseh strani češkoslovaški bogoslovci ob enem z nekaterimi zastopniki akademike mladine in starešinstva, da se ob priliki 1050 letnega spomina smrti velikega slovanskega apostola priporoče njegovemu varstvu ter se po njegovem navdušenju za vzvišene vzore apostolskega dela med Slovani. Zborovanja češkoslov, bogoslovcev, so se udeležili tudi zastopniki slovenskih bogoslovcev, ki so bili od svojih sbratov navdušeno pozdravljeni. Enako sta zastopala laičko akademsko mladino in starešinstvo g. prof. Cetina in g. cand. ing. Fr. Slapšak iz Ljubljane.

Krasno vreme, prelepa moravska valovita pokrajina, tako podobna naši Dolenjski, predvsem pa znamenita bazilika in ostala starodavna samostanska poslopja, ki so jih sezidali kakih 70 let pozneje kot našo Stično beli menihi-cistercijski, vse to daje kongresu prelep okvir. Vseh udeležencev zborovanja bogoslovcev in akademikov, dne 15. julija je bilo okoli 400.

Zborovanje češkoslovaških bogoslovcev

Zborovanju je predsedoval univ. prof. dr. Cinek. Prvi je povzel besedo idejni voditelj zborovanja univ. prof. prelat dr. Fr. Grivec, ki je ugotovil dejstvo, da se znanstveni velehradski kongresi po 30 letih zopet vračajo k bogoslovni mladini. Pokazala se je potreba po vzgoji novega naraščaja, ki bi se posvetil proučevanju važnih, a težkih vprašanj, ki so v zvezi z delom za cerkveno združevanje. Treba je vzgojiti »legionarje«, ki bi bili pripravljeni za evangelij cerkvenega edinstva žrtvovati tudi svoje življenje. Boljševiki so ustvarili za šestino sveta z idealizmom kraljestvo satanovo; pa bi krščanski idealizem ne storil ničesar za edinstvo kraljestva Kristusovega? Potrebni so za vojsko arzenali in tehnika; prav tako za apostolsko delo bogoslovna znanost. Katoliški znanosti se odpira na krščanskem vzhodu neizmerno, še malo obdelano polje.

Za prelato dr. Grivcem je predaval p. Tomaž Kurent, O. Cist. o potrebi teoretičnega in praktičnega študija vzhodnokrščanske asketike in mistike. Pokazal je referent na zgled sv. Cirila in Metoda, na veliki pomen proučevanja vzhodno asketike in mistike za globlje spoznavanje krščanskega Vzhoda ter važnost globokega notranjega življenja za apostolsko delo cerkvenega edinstva.

Drugi referati so obdelovali predvsem zgodovinska vprašanja. Tako je mgr. J. Pösteny iz Trnave razpravljajal o ciril-metodijskih tradicijah in delovanju za cerkveno edinstvo v zgodovinski preteklosti Slovaške. Dr. Ant. Salajka, profesor iz Prage, je poročal o proučevanju virov za zgodovino sv. Cirila in Metoda v zadnji dobi, univ. prof. dr. Cinek iz Olomuca pa o obnovitvenem gibanju v duhu ciril-metodijske ideje med slovanskimi bogoslovci v 19. stol. po dobi Jožefa II. Poudaril je zlasti delo našega velikega škofa Ant. Martina Slomška in njegovo duhovno usmerjenost: »Ne bomo svojih ločenih bratov in sester sovražili, marveč jih bomo zgrevali s prošnjami krščanske ljubezni. Pri vsem apostolskem delu velja geslo: »Kar je omrznjena ljubezen razdvojila, naj obnovljena ljubezen povede k spravi«.

Zborovanja so se udeležili tudi številni slovanski škofje, med njimi tudi ruski pravoslavni škof Leontij iz Chicago kot zastopnik pravoslavne metropolita vse Sev. Amerike, in mnogi drugi odlični cerkveni dostojanstveniki.

Upelelo zborovanje češkoslovaških bogoslovcev se je zaključilo s prosečnim epovom vzhodnoslovenske liturgije: »Gospodi, pomiluj!« — Popoldne 15. julija je bilo

posvetovanje akademskih zastopnikov katoliške mladine in akademskega starešinstva

Stavljali so se v pretres važni predlogi. Zadnja leta so pokazala, da je medsebojna vzajemnost slovansko-katoliških akademskih organizacij nekoliko zastajala. Vzrok temu je bilo pomanjkanje etalnega centralnega tajnika, ki bi vzdrževal medsebojne žive stike med posameznimi slovanskimi akademskimi organizacijami. Zato naj se ustvari mesto centralnega tajnika pri sedežu Apostolstva sv. Cirila in Metoda. Ob enem naj se slovanski akademski katoliški kongresi vrše ob priliki mednarodnih znanstvenih kongresov za cerkveno edinstvo na Velehradu. Ime »Slavia catholica« je neprimerno; zato naj se obnovi staro: »Zveza slovanskih kat. akademskih organizacij«.

Po zaključku posvetovanj se je kmalu začel zbirati

sprevod vseh udeležencev

VII. velehradskega kongresa za cerkveno edinstvo pri kapelici sv. Cirila in se ob petju himne velehradskega romarjev »Ejhe, svatý Velehrad už záči!« začel počasi pomikati v veličastno, popolnoma prenovljeno baziliko, kjer se je vršila pridiga v latinskem jeziku in nato prošnja molitev za pomoč sv. Duha.

Po cerkvenem opravi se je otvoril

pravi internacionalni kongres

e pozdravnimi govori visokih cerkvenih dostojanstvenikov v veliki Slovanski dvorani obširnega samostana. Predsednik kongresa, nadškof olomuški dr. Leopold Prečan, je v uvodni besedi pozdravil vse goste, spomnil se na sv. očeta in se mu zahvalil za pismo, v katerem po kardinalu Pacelliju odobrava in potrjuje delovni program kongresa, dalje umrlega kardinala Lincoera, tajnika kongregacije za Vzhodno cerkev, in njegovega naslednika kardinala Evgena Tisseranda. Spomnil je tudi na enega izmed prvih udeležencev velehradskih kongresov, umrlega ruskega eksarha Leonida Fjodorova, ki je v sovjetski Rusiji daroval svoje življenje za eveto vero. Za tem so sledili pozdravi posameznih škofov: Cirila Kurveva, škofa katoliških Bolgarov vzhodnega obreda, dr. Prziščieckega, škofa iz Poljske, dr. Tomaziča, ordinarija lavantinske škofije, ki je alavil svetniško osebnost Ant. Martina Slomška in izrazil hrepenenje slovanskega naroda, da bi bil Slomšek kmalu prištet med blažene. Nadškof dr. L. Prečan je v odgovoru poudaril, da tudi češkoslovaški katoličani za to goreče molijo. Dalje so pozdravili kongres kat. škof vzhodnega obreda iz Poljske Nikolaj Czarniecki, pravoslavni ruski škof iz Amerike Leontij, škof Buhbič iz Rožnave, škof Kmet'ko iz Nitre in p. Ant. Prešeren S. J. iz Rima v imenu generala Družbe Jezusove p. Vladimira Ledá-chowskega.

Proti večeru je počastil kongres tudi kardinal nadškof iz Prage dr. Karel Kašpar. Zvečer se je vršila na čast velehradskemu gostom še slavnostna akademija, ki so jo priredili bogoslovci iz raznih češkoslovaških semenišč.

Dne 16. julija se je začelo

delo kongresa

Po slovesni liturgiji po vzhodno-slovanskem obredu so se zbrali gostje zopet v veliki Slovanski dvorani. Na vsto so prišla prvi dan dogmatična vprašanja, ki so osvetljujejo učenje sv. Cirila in Metoda.

Prvi je poročal univ. prof. prelat dr. Fr. Grivec iz Ljubljane o virih bogoslovja sv. Cirila in Metoda. V predavanju je odlični proučevatelj življenja in dela sv. bratov pokazal, kako sta sv. brata v svojem učenju zajemala iz sv. pisma, iz liturgije, iz spisov sv. Gregorja Nazianškega ter iz starih izročil vzhodne cerkve. Predavanje je med učenim občinstvom zelo navdušeno priznalo.

Za njim je razpravljajal prof. na Vzhodnem zavodu v Rimu Čeh p. Bog. Spáčil S. J. o marianem nauku ter češčanju preblaženice Device Marije v dobi sv. Cirila in Metoda. Vicerktor istega

Zadnje slovo od duh. svetnika Andreja Ažmana

Ljubljana, 21. julija. Danes popoldne ob pol 4 je nastopil izpred šentjakobskega župnišča svojo zadnjo zemsko pot duhovni svetnik Andrej Ažman. Oba dneva, ko je ležal na mrtvaškem odru, so se zgrinjali okrog njega številni duhovni sobratje, prijatelji in znanci ter ga kropili. Vse, ki so poznali živahnega in vedno ljubeznivega gospoda Andreja, je vest o njegovi nenadni smrti bridko zadela in šele ob mrtvaškem odru, kjer je ležal pokojnik sredi rož in sveč, so se prepirali, da ga ni več med živimi.

Njegova zadnja pot je bilo veličastno slovo za katoliškim duhovnikom, ki je v življenju vestno izpolnjeval poslanstvo svojega Svarnika. Pred župniščem je bila zbrana velika množica pogrebcev, ko so prinesli krsto s pokojnikom na prag. Pogrebne obrede je opravil stolni župnik dr. Tomaž Klinar ob asistenci šentjakobskega župnika Barleta, častnega kanonika dr. Gregorja Pečjaka in msgr. Viktorja Steske. Pevci »Ljubljane« so pod vodstvom dr. Dolinarja prelesljivo zapeli »Človek glej«, nakar so krsto naložili v voz, ki jo je odpeljal do šentjakobske cerkve, kjer so bile opravljene molitve. Tudi v cerkvi so pevci zapeli žalostinko. Nato se je razvil s šentjakobskega trga veličasten žalni sprevod, ki ga je otvorila številna šolska mladina z učitelstvom, za njimi pa so šli korporativno pevci »Ljubljane« z društveno zastavo. Za mrtvaškim vozom, ki je bil prekrit s krasnimi vencami, je šlo najprej sorodstvo pokojnika, za tem pa nad kilometr dolga vrsta pogrebcev. V zelo častnem številu so šli pokojnikovi sobratje, med njimi škofov zastopnik stolni prošt in gen. vikar Ignacij Nadrah, vseučiliški profesor dr. Aleš in Franc Ušenšičnik ter prelat dr. Grivec, zastopniki vseh ljubljanskih župnij in samostanov. Mnogo je bilo tudi duhovščine z dežele. V sprevodu je šel tudi ljubljanski župan dr. Adlešič z občinskimi svetniki Martinčičem, Andrejko in Mu-

Bivši učitelj letalstva o nesreči

K nesreči ljubljanskega avijona si dovoljujem izreči nekaj svojih skromnih misli. Predvsem moram reči, da me je osupnila hladnokrvnost, ki veje iz javne izjave g. inž. Sodermayera, ki nekako z visokega, javnosti nepristopnega mesta in stališča daje svojo meritorno sodbo. Subjektivno je to popolnoma in redu. Toda tu gre za objektivnost. Ta se izključuje s subjektivnimi pogledi. Vsi od pilota do predsednika nosijo odgovornost za svojo službo. Ta odgovornost pa izključuje izrekat o istih ljudeh — objektivne sodbe! Da ne bo stvar šla dalje po starem tiru, se čutim dolžnega nekaj pojasniti, ker se mi zdi, da se mimo te ponovne nesreče vendar ne sme več tako nekaznovano in hladnokrvno računati na naivnost ljudi, ne da bi javnosti, med katero se nahaja še vedno kak strokovnjak, ki je znal letati že pred več leti, ne natočila čistega vina.

Bil sem eden najmlajših avstrijskih letalcev, niti ne 20 let star, postavljen za letalskega učitelja v Krakovu (Poljska). V Krakovic pri Krakovem je težko šolsko letališče. Vred nekaj stalnih atmosferskih razmer je bil stval izredno neprimeren za učenje. Po jakem kratkem vzponu je sledila cesta (telegrafske žice) izza nje pa gozd. Imeli smo same male Brandenburgerje, ki so bili sicer solidno zgrajeni, vendar pa njihovi šibki motorji po večini niso bili odlični. Kljub temu pa, da se je preletelo v tej elementarni šoli z 20 letali v 8. mesecih mojega učiteljevanja, več kot 500.000 km (z učenci in samoletali — Alleinflieger), ni bilo niti ene smrtne ali večje nesreče. Pozneje sem bil dodeljen k letalski postaji na progi Dunaj—Krakov, Lwow—Proskorov—Kiev. (Tu smo bili kar 3 Slovenci: g. Karel Hirš iz Ljubljane, g. Fr. Jelen iz Guštana in jaz.) Proga, ki je bila dolga okoli 1300 km, ni bila baš prijetna. Bile so precejšnje geografske in atmosferske motnje: Karpati, megla, dež, burja itd., zračne praznine pa smo morali sproti ugovarjati. Letališča, razen onega pri Dunaju in morada onega v Lwovu (sama mivka) niso bila tako idealna kot je ljubljansko. Pilotje smo bili razmeščeni po postajah tako, da smo samo po dvakrat tedensko napravili eno progo tja in nazaj. Imeli smo stare »Offage« in »Uffage« aparate s povprečno hitrostjo od 150—180 km. Vem iz lastne izkušnje, kako me je proga telesno in duševno izžepala (Krakov—Lwow). Cim sem ateriral, zavžil malo hrane, sem se vlegel in spal nepretrgoma po 12 in več ur. — V celem letu tega prometa ni bilo niti ene smrtne ali večje nesreče. Domišljam si, da kot tak, ki ima za seboj staro solidno avstrijsko letalsko šolo, s svojimi gotovo preko 100.000 km letov, morem tudi k ljubljanski nesreči podati nekaj objektivnega. V avstrijski avijaciji se ni dogodilo relativno toliko nesrečnih slučajev, kot pri nas, ako vzamemo v poštev tedanje stroje in aparate z današnjimi in tedanji rezervni bencin in olje z današnjim. Aparati: Albatrosi, mali in veliki, Brandenburgerji, Bergi, Offagi, Uffagi, Fokkeri Kd-i itd. se ne dajo primerjati z današnjimi tipi. Če prav že 18 let nisem sedel v avijonu, vendar mi boste dovolili, da kot eden med prvimi slovanskimi letalci sploh, povem svoje mnenje k

Vzhodnega zavoda v Rimu, Španec p. Gordillo S. J. je osvetlil bogoslovje, kakor se je gojilo v dobi sv. Cirila in Metoda v Rimu.

Popoldne so se nadaljevala učena razpravljanja. Svetovnoznanstveni strokovnjak o vzhodnih vedah, francoski esumpcionist p. Severijan Salaville, profesor bogoslovja na mednarodnem institutu Propagande v Rimu, je razpravljajal o težkem vprašanju, kakšno je bilo učenje sv. bratov o izhajanju sv. Duha. P. Tomaž Kurent, S. O. Cist. iz Stične je zaključil vrsto predavanj o dogmatičnih vprašanjih z razpravo, v kateri je očrtal na osnovi novih dokumentov, kako sta učila sv. Ciril in Metod o prvenstvu rimskega papeža. — Ob istem času popoldne so se vršila tudi posvetovanja strokovnjakov o vprašanjih iz kanonskega matrimonialnega vzhodnega prava. —

Vprašanja o učenju sv. Cirila in Metoda, katere enako časte tako katoliški kakor ločeni slovanski kristjani kot svoja blagovestnika, so se na letošnjem kongresu v mnogoterih ozirih osvetlila v novi luči. Izredna osebnost sv. bratov in njuna vdanost do rimskega papeža sta dokazani z novimi in trdnimi dokazi. Bog daj, da bi ločeni slovanski bratje hoteli slediti zgledu svojih in naših velikih apostolov. V ta namen se je zvečer težko znanstveno razpravljanje zaključilo v baziliki z iskreno molitvijo pred izpostavljenim Najsvetejšim. P. Anton Prešeren S. J. pa je še prej s svojim ognjevitim govorom navdušil svoje za apostolsko delo po zgledu sv. bratov. —

Naslednji dan se nadaljujejo vprašanja o liturgiji, ki sta jo uvedla sv. brata.

sarjem. Vrsta pokojnikovih prijateljev in znancev pa je bila skoraj nepregledna, dokaz, kako je bil blagi pokojnik priljubljen povsod.

Na pokopališču so pevci zapeli žalostinko, nato pa so zemske ostanke gospoda Andreja zagrebli. V nedogled je šla vrsta žalujočih prijateljev, ki so mu v zadnje slovo vrgli na krsto prst.

Draga gospoda Andreja truplo počiva pri Sv. Križu, njegova blaga duša se je raduje v božjem veselju, njegov spomin med množico prijateljev in znancev pa bo ostal trajen! Ave, anima candida!

Prijatelju Andreju!

Onemela je beseda, protivi se pero: pravkar si bil med nami z vsemi najlepšimi lastnostmi, ki smo jih imeli priliko dan za dnem na Tebi opazovati — in danes smo Te spremili na božjo njivo. Odrašenikova beseda: Kdor v me veruje, bo živel, tudi če umrje — nam je bila na tej Tvoji zadnji zemeljski poti močna opora. Vračaš se k svoji dragi materi, o kateri si — če je kakorkoli naneslo — govoril s polnim srcem ljubezni in otroške vdanosti, včasih pa tudi — Tebi tako prilagajoče se — porednosti; tudi na mladino ne boš pozabil, saj Ti je tako pristarla k srcu, da si z bojaznijo govoril o dnevu, ko bi se moral službeno ločiti od nje; ločil si se od svoje, v najskrajnejši srčni kotiček vsidrane, slovanske zemlje, ki si jo tako pristrčno ljubil, da si jo leto za leto skušal še bolj spoznati in vso njeno milino naravnost v se použiti. Tudi številnih Tvojih prijateljev ne boš pozabil, ki jim boš ostal za vedno svetel zgled zdravega življenjskega optimizma, globoke srčne plemenitosti in živ tolače — danes, žal, brez vsebinsko donečega besednega pojma — prijateljstva!

Naš svetnik Andrej — živi v Bogu!

ljubljski nesreči in da stavim javno sledeča vprašanja:

1. Kdo je zadnjič pregledal Jarošenka, odnosno izdal o pilotu Jarošenku svoj strokovni-zdravniški izvid? Katera zdravniška komisija je to storila? Za oči, srce, ušesa in druge organe? Katera slovanska ali jugoslovanska zdravniška komisija bo mogla prevzeti odgovornost, da spozna pilota po 20 letih službe v avijaciji še duševno in fizično tako brez normalno, da bi se mu mogla zaupati življenja ljudi. V vseh modernih državah obstoja tak strokovnjaški pregled pilotov in čim starejši so, tem natančnejši je tak pregled in pogostejši. Kako se glasi zdravniško strokovni, duševni in telesni izvid Jarošenka za mesec julij 1936. Kako za prejšnje mesece? To je objektivna zahteva, ki jo stavljajo policijsko-karantenski predpisi v vseh modernih kulturnih državah! Ali ni pri nas isto? Kaj pravijo policijsko-varnostni predpisi?

2. Odločno pa moram k temu dodati tudi subjektivno mnenje, ne samo moje iz lastne izkušnje dobljeno, pač pa tudi večine resnih letalcev, da pilot po 20 letih prakse ni več za tako letenje, da bi se mu mogla zaupati človeška življenja. V skoro vseh kulturnih državah imajo že celo železničarji krajšo službeno dobo od drugih kategorij, pilotje pa od 10 do 15 let.

3. Navadno prespe letalci noč pred napornimi leti v prostorih na letališču. Brez dvoma pa je, da mora imeti pilot popolnoma drugačen način življenja, kot pa ga imajo drugi ljudje. Ne sme biti ne pijanec, ne ponočnjak, marveč mnogo solidnejši od navadnega prepelječa. (V tem se pri nas neizmerno greši, zlasti med piloti; sicer pa v tem oziru ni bilo med vojnimi piloti v Avstriji nič drugače. Vendar pa so ti ljudje riskirali s tem samo škodo erarja in svojo glavo, pri civilnem letalstvu je pa to bistveno drugače.) Letalec, ki gre spat ob 10 zvečer in ima ob 5 zjutraj start, ne more biti duševno svež, spočit in živčno umirjen! Let je največkrat višek duševnih in telesnih naporov. (Meni je včasih v trdi zimi od naporov tekel znoj po obrazu.) Ne trdim, da pri tem ne igra ulogo individualnost letalca, vendar pa se mora tudi v tem pogledu disciplinirati ta stan, ker ne gre samo za individualne sposobnosti, katere je zlasti pri letalcih težko objektivizirati, marveč za maksimum fizičnih in psihičnih kondicij, da bi se mu moglo zaupati — potnike. Pri tem pa ni merodajna volja samega letalca, marveč volja — uprave. Ali je uprava pri tem brez krivde?

4. Po nesreči leta 1933 je ostala uprava v Ljubljani na svojem mestu. Sicer je to stvar dobrega okusa in nič drugega. Po 8 smrtnih slučajih ostanejo na svojih mestih isti ljudje kot pred nesrečo. Ako pogledamo, kako postopoma v tem pogledu disciplinirani ta stan, ker ne gre samo za individualne sposobnosti, katere je zlasti pri letalcih težko objektivizirati, marveč za maksimum fizičnih in psihičnih kondicij, da bi se mu moglo zaupati — potnike. Pri tem pa ni merodajna volja samega letalca, marveč volja — uprave. Ali je uprava pri tem brez krivde?

5. Aparat je bil slab. Brez dvoma tudi motorji. Ali je pilot napravil predhodno poizkuseno let? Sam z mehanikom, brez potnikov? To smo v Avstriji vedno delali, ker je na ta način mehanik bil prisiljen biti vreden in da se ni brez potrebe stavljalo v smrtno nevarnost življenje nedolžnih. Ali Ljubljana ne pozna poizkusnega leta? Sama poizkušnja na mestu je za take polete nezadostna ako se naprej ve, da motorji niso brezhibni. — Uprava naj gre, ako je pri tem kriva.

6. In nazadnje še: ali nimamo mi Jugoslovani res nič lastnih mlajših in resnih letalcev, ki bi mogli nositi polno odgovornost v zaupni letalski službi in ne da bi bilo potrebno zbirati od tujih ljudi podpise o neprimernosti, poštenju in drugih vrtilah starih tujih pilotov, katere nimajo nič skupnega z objektivno presojo nesreče. Kdo je pooblaštil te ljudi, da zbirajo zaupnice?

Janko Gr—,

Mehko ko cvet
čisto ko cvet
po vsakem pranju

Vedno z
GAZELA
TERPENTINOVIM MILOM
Pere res belo!

† Dr. Simon Zaletel

Ljubljana, 21. julija.

Težko nas je zadel vest, da je včeraj dokončal svojo kratko, a grenko pot življenja, star komaj 31 let, zdravnik gosp. dr. Simon Zaletel.

Rojen je bil v Retnjah pri Križah na Gorenjskem. Njegovi dobri starši, ki so sedaj tudi že v večnosti, so mladega Šimna vzgojili v strogem krščanskem duhu, ki je kremenitemu gorenjskemu fantu dal vso milino blažega srca, ki je bilo vedno pripravljeno, da žrtvuje kljub svoji skromnosti vse, kar more. Gimnazijo je obiskoval in dovršil v Ljubljani, kjer se je nato posvetil študiju za zdravniški poklic. Promoviran je bil na visoki šoli v Gradcu. Ko mu je v letih študija umrla najprej njegova zlatá mama, pred kratkim pa še dobri oče, je ostal poleg brata čisto sam, a je znal zakrivati svojo grenko usodo, da ne bi žalostil še svojih prijateljev, ki si jih je s svojo družabnostjo toliko pridobil vespovsod. Težko pa ga bodo tudi pogrešali njegovi prijatelji s planin, kamor je zahajal v prostih dneh v želji po miru. Vedno je dejal, kako rad bi za vedno počival v tihem raju pod zeleniško rušo. Bog pa ga je imel tako rad, da mu je pripravil svoje poslednje počivališče pri njegovi toliko ljubljani materi pri Sv. Križu. Smehljaj na njegovem mrtvem licu pravi, da je sedaj vse bolj srečen pri njej...

Pokojnik je nastopil službo zdravnika v celjski bolnišnici kot sekundarji letos meseca februarja, kamor je prišel iz Brežic. Pred štirimi meseci se je pri neki operaciji ranil in nastopilo je zastrupljenje krvi. Od takrat je vedno ležal in trpel veliko. Dolgo se je upiral smrti, a njegovo močno srce mu ni dalo umreti. Vedno je še upal, da bo lahko v kratkem uresničil svoje najlepše sanje, da si bo ustvaril z zaročenko svoj, po tolikih žrtvah lepši dom. Toda človek, pa če še tako kremenit in poln mladosti, je preslab, da bi se mogel upirati božji volji, ki je hotela, da trud in žrtve blažega mladika poplača že v njegovi mladosti.

Preživeli smo toliko lepših dni s teboj! Toliko si dal, še svoje mlado življenje za druge! Sedaj pa se ob Tvoji krsti moramo ukloniti, kakor si se moral Ti! Hvala Ti za vse, Bog Ti daj večni mir!

Domžale

Strelska družina v Domžalah priredi v dnevih 25. in 26. julija celodnevno nagradno strelsko tekmovanje. Program je razviden iz vabil strelskim družinam. Nagrade so številne in lepe, zato ponovno opozarjamo na tekmovanje bratske strelske družine.

javnosti svoje »strokovne« sodbe, mesto da bi izbrali advokata, ki bi branil društvo pred sodiščem, na tožbo državnega pravdnika.

4. Ljubljansko letališče pri Devici Mariji v Polju je idealno. Isti ljudje, ki so se izjavili, da je letališče dobro in da ljubljanska megla ni razlog, da mednarodni promet obide Ljubljano, sedaj zavračajo krivdo na ljubljansko meglo, ki se ne more braniti. Jaz verujem mnogo bolj na psihično meglo kot na naravno. Kje so ostali v tem primeru vsi svetlobni signali? Zakaj pilot ni krožil predvisani čas nad letališčem, če je bila megla, dokler ne bi dosegel primerne višine. Itd. Že 10 km od Ljubljane ni več megle in še prej. Tako brez dvoma ni pri tej nesreči pilot prvič storil, marveč je iz — navade isto nepravilno pot, kar je psihološki razumljivo tudi sedaj. Kje je tu tehnično nadzorstvo letališča? Kje so tu disciplinski predpisi?

5. Aparat je bil slab. Brez dvoma tudi motorji. Ali je pilot napravil predhodno poizkuseno let? Sam z mehanikom, brez potnikov? To smo v Avstriji vedno delali, ker je na ta način mehanik bil prisiljen biti vreden in da se ni brez potrebe stavljalo v smrtno nevarnost življenje nedolžnih. Ali Ljubljana ne pozna poizkusnega leta? Sama poizkušnja na mestu je za take polete nezadostna ako se naprej ve, da motorji niso brezhibni. — Uprava naj gre, ako je pri tem kriva.

6. In nazadnje še: ali nimamo mi Jugoslovani res nič lastnih mlajših in resnih letalcev, ki bi mogli nositi polno odgovornost v zaupni letalski službi in ne da bi bilo potrebno zbirati od tujih ljudi podpise o neprimernosti, poštenju in drugih vrtilah starih tujih pilotov, katere nimajo nič skupnega z objektivno presojo nesreče. Kdo je pooblaštil te ljudi, da zbirajo zaupnice?

Drobne novice

Ekspedicija v planinah na delu

Kamnik, 21. julija.
Danes je iz Koprškega sedla krenila ekspedicija bratov Erjavčevih v smeri, katero sta ubrala oba pogrešana planinca Janša in Mikšič. Ekspedicija do večera ni javila v Kamnik nobenih rezultatov o svoji poti in bo jutri nadaljevala iskanje proti Kamniškemu sedlu. Pri delu jo nekoliko ovira megla.

Koledar

Sreda, 22. julija: Marija Magdalena; Lavrencij Brind.

Osebnosti

— Diplomski izpiti so na filozofski fakulteti v Ljubljani v junijem terminu 1936 naredili: prešli diplomu sledeči kandidati in kandidantje: Bertonec Alojzij (klasična skupina); Brečko-Kronvoel Ilka (romanska skupina); Cvetko Dragotin (pedagoška skupina); Ferencak Mirko (pedagoška skupina); Gerbec Alojzij (matematična skupina); Grafenauer Slavka (klasična skupina); Hafner Stanislav (romanska skupina); Hribnik Stanislav (skupina za občo zgodovino); Ipavec Kornelija (germanska skupina); Jerkič Olga (antropogeografska skupina); Kerševan Marija s. J. eta (skupina za narodno zgodovino); Klinar Jožeta s. Marija (pedagoška skupina); Kralj Jožef (germanska skupina); Lipoglavšek Slava (fizikalno-geografska skupina); Logar Vincencij (fizjemna skupina); Maček Josip (skupina za občo zgodovino); Mauček Jožef (antropogeografska skupina); Mauček Matija (antropogeografska skupina); Mičuz Stanislav (skupina za umetnostno zgodovino); Orel Valentin (skupina za narodni jezik in književnost); Planinšek Viktor (matematična skupina); Podgornik Vida (klasična skupina); Praprotnik Anton (pedagoška skupina); Pušnik Franc (germanska skupina); Ravbar Miroslav (skupina za narodni jezik in književnost); Sifer Anton (skupina za narodni jezik); Spur Katarina (skupina za narodni jezik); Urbančič Stanislav (biološka skupina); Urbančič Terezijska (pedagoška skupina).

— Iz banovinske službe. Za banovinskega uradnikaškega pripravnika-veterinarja je imenovan dr. Rutar Franc s sedežem v Zagorju ob Savi za področje občin Zagorje, St. Lambert Vače in Poljsnik. Za banov. uradn. pripr.-veterinarja je imenovan dr. Kolendo Viktor s sedežem v Prevojah za sodni okraj Brdo. Za banov. uradn. pripr.-veterinarja je imenovana dr. Sočavec Valentin s sedežem v Braslovčah za sodni okraj Vransko. Za banov. uradn. pripr.-veterinarja je imenovan Krebšček Srečko za sodni okraj Sv. Lenart v Slov. goricah. Za banovinsko uradniško pripravnikovo pri banovinskih kmetijskih in gospodarskih tečajih so postavljene: Zolokar-Kleindienst Vida, Koprivec Franciška, Gorenc Ivanica, Berce Marija, Valenčič Danica in Rožnik Franja. Banovinski strokovni učitelji na banovinski vinarji in sadjarji šoli v Mariboru Bregant Ivan je premeščen za pomočnika okrajnega kmetijskega referenta pri okrajnem načelstvu v Ptuj. Banovinska uradniška pripr. pri Združenju zdravstveni občini Maribor-levi breg, Geršak Marija, je postavljena v X. polož. skupino. Banovinska uradn. pripr. pri Združenju zdravstveni občini Maribor desni breg, Stepančič Henrika, je postavljena v X. polož. skupino. Banovinski uradn. pripr. pri Banovinski trdnici in drevesnici v Pekrah, Strašek Ivan, je postavljen v IX. polož. skupino. Banovinski desinistični Novak Franc pri okrajnem načelstvu v Celju je postavljen za uradnika v X. polož. skupino. Banovinski sluga II. skup. pri banski upravi v Ljubljani Črnič Josip je imenovan za slugo v I. skupino. Upokojena sta Ferjan Milan, upravni pis. uradnik pri okrajnem načelstvu v Prevaljah in Fras Ivan, sluga pri banski upravi.

Kupujte le domače izdelke!

PERION

pralni prašek je kvaliteten izdelek slovenske industrije. - Kupujte ga!

— Gradba vodovodov. Za velik vodovod v Starem trgu ob Kolpi je že razpisana licitacija za prvi odsek gradbenih del, ki bo izvršen še letos. Za 27. julij pa je razpisana vodopravna obravnava za vodovod v Metliki.

— Povečanje bolnišnice v Ptuj. Banska uprava je odobrila načrt za gradbo upravnega poslopja javne bolnišnice v Ptuj. Prva polovica gradbenih del je preračunana na 288.000 Din in bo izvršena še letos. Upravno poslopje bo stalo med sedanjo hiralnico in bolnišnico, in bo dolgo 26 m in dvo-nadstropno. V pritličju bodo upravni prostori, lekarna in sprejemališče bolnikov. V prvem nadstropju bo operacijska soba, stanovanje za upravnika in sekundarija. V drugem nadstropju bodo imele svoje prostore sestre-usmiljenke.

— Izmenjajte vozove na progi Grobelno-Rogatec. Na progi Grobelno-Rogatec so vpeljali nove vozove in sicer take, ki jih naš mlajši rod sploh ne pozna, ker so bili v prometu v naših krajih pred 50 leti. Potniki plačajo vozno III. razreda, a vozovi so vredni kvalifikacije V. razreda! To je brezobzirnost napram našim ljudem v prvi vrsti, a v veliko škodo tujskemu prometu, ki je ravno na tej progi v tem času zelo velik. Če smo se že sami navadili na marsikaj, ne uničujmo slovesa našega tujškega prometa in slovesa Rogaske Slatine. Upamo, da bo napravila direkcija red in da se na naših progah vpletajo vozovi, kakršnih smo bili vajeni in kakršne naš promet tudi zasluži.

— Medveda je srečal. Lovski čuvaj v dvornem lovišču v Kamniški Bistrici se je mudil na takozvanih Turčin pri Dolu. Ko je pregledoval z daljnogledom teren, je nenadoma začel nenavadno lo-mastenje v gošči, iz katere je na veliko začudenje lovškega čuvaja pritalcal velik medved. Ko je kosmatinec zagledal lovca, je zarjul z močnim glasom, se obrnil in urno odhlačil nazaj v gozd. To nenadno srečanje lovškega čuvaja z medvedom je potrdilo govorice, da so ga že pred dnevi zasledili na Mokrici. Lani je kosmatinec napravil precej škode živinorejcem, ker je brezobzirno mesaril med ovci pod Menino planino. Turistom seveda ni nevaren.

— Sadno vino ali sadjevec. Spisal M. Humeč, založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani 1917; cena broš. izdoda Din 10. Knjiga je prirejena po najnovejših virih in lastnih izkušnjah. Nudi bogata navodila, kako sadjevec izdelujemo, kako z njim ravnamo, da dobimo okusno, zdravo in stanovito pijačo. Knjiga se preda tudi z izdelavo kisa in uporabo tropin, da ne pridejo v nič. Opremljena je z 42 podobami. Vsem sadjarjem to izvrstno brošuro najtopleje priporočamo.

— Izpremembe rodbinskega imena je dovolila banska uprava draveke banovine Alojziju Mulec, roj. na Otoku in pristojnemu v mestno občino Ljubljana v »Mele«.

— Nove pošne pristojbine. S 1. avgustom t. l. stopi v veljavo nova tarifa za pisma in dopisnice v inozemstvo. Ker imamo sedaj tri vrste držav, za katere veljajo različne pristojbine, se le malo-kdo spozna v pravilnem frankiranju. Knjižica »Pošni vedež«, je edini zanesljivi priročnik, v katerem najdete na 134 straneh poleg poljudno in podrobno razloženih predpisov tudi točno in naj-novejšo tarifo za pošne pošiljke v tu- in inozemstvo z veljavnostjo od 1. avgusta 1936 dalje. Knjižico prodaja trafika v vestibulu glavne pošte v Ljubljani, pismena naročila pa sprejema Jakše Jože, Ljubljana, poštna direkcija. Stane samo 10 dinarjev. Nabavite si jo tako, desetkrat se vam bo izplačala.

— Tivar tekmovalce. Od našega nagradnega tekmovalnega plakata je ostalo pri nas še veliko nedvigljivih plakotov. Ker so avtorji anonimni in naslovi neznani, se prosijo gg., ki so svoja dela poslali, da sporoče svoj naslov, da se jim dela v redu vrnejo. Izrecno se pozivajo avtorji del: »Tivar linija 1936«, »Nosite Tivar obleke«, »Propast«, »Ravit 134«, »Odjele« - suknje, »Brez protekcije 24«, kar želimo vsa ta dela odkupiti. — TIVAR OBLEKE, Varaždin.

Pri lenivosti črevesa

kataru v črevih, obolenju skrajnega črevesa odstranjuje naravno

FRANZ-JOSEFOVA

grenka voda zaprtje spodnjih organov dobro in na to. Mnogoletne izkušnje uče, da poraba Franz-Josefove vode izbornu urejuje funkcije črev.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. 8-ber. 14855, 25. V. 35.

— Velika razprava proti tatinski tolpi. Za 18. avgusta je določena velika kazenska razprava pred malim senatom v Ljubljani proti 12-članski tatinski in vlomski družbi, ki je izvrševala svoje vrome v mestu, bližnji okolici in na Dolenjskem. Napravila je do 70.000 Din škode. Tolpa je kradla vse, kar ji je prišlo pod roko. Pred mali senat pride tudi znani kralj kolearskih tatov Tepina, ki je obtožen, da je pred meseci ukradel več koles. Tepina sploh ne more videti tujega kolesa. Na vsako kolo se vsede in odjarda na kmete, kjer ga pocieni proda.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice.

— Kleptomani za bič in jermen 6 mesecev. France Urnkar iz Tuhijske doline, samski delavec brez stalnega bivališča, star 42 let, je polovico svojega življenja presedel po ječah zaradi tatvin in vlomov. Njegov kazenski register navaja do 30 kazni; obtožnica mu očita, da je izvršil velik vdom pri posestniku Klemenu Petru v Buču, od koder naj bi odnesel razno obleko, obutev in druge stvari v vrednosti 958 Din. Osumljen je tudi, da je Cenetu Grčarju v Kamniku ukradel 50 Din vredno verigo. Te dve tatvini Urnkar odločno taji in mu jih ne morejo dokazati. Pač pa je priznal, da je maja letos Ivanu Repanšu v Kamniku ukradel 12 Din vredni bič in Cenetu Grčarju 30 Din vredni jermen. Urnkar je pravi tip kleptomana. Mali senat ga je samo zaradi tatvine biča in jermena obsodil na 6 mesecev strogega zapora in v izgubo častnih državljskih pravic za 3 leta. Lani je bil obsojen na 8 mesecev in 10 dni zapora. Bil je decembra lani pogojno pomiloščen. Sedaj bo moral predsediti še ostanek stare kazni 3 mesece in 16 dni. Oproščen pa je Urnkar zaradi pomanjkanje dokazov v smislu 280 k. p. prvih dveh tatvin pri Klemenu in Grčarju. Državni tožilec je predlagal prisilno delavnico. Senat je za enkrat ta predlog odklonil.

— Pelikan terpentinsko mlo za pranje v trdi vodi je nazvestjši pomočnik slovenskih gospodinj.

Ljubljana

Gradbenim gospodarjem in projektantom

Izredno se množi primeri, ko mora mestno poglavarstvo kot nadzorna gradbena oblast pre-stopnje zavračati po strankah predložene načrte.

Temu ni vzrok le točna cenzura načrtov, temveč so temu predvsem krivi skrajno pomanjkljivi načrti. Slaba oprema načrtov, neustreznost v situacijah in tlorisih, higienski pomanjkljivosti, konstruktivne napake in izredno slabe rešitve vna-jnosti raznih poslopij povzročajo zavračanje načrtov in zadržujejo hitro rešitev stavbnih prošenj.

Naštete napake izvirajo iz pretiranih zahtev gradbenih gospodarjev. Prav je, da upoštevajo zlasti ekonomske momente zidanja, ali pri tem je treba vendarle dati zgradbi vsaj primeren vnanji izgled. Mnogi hiš in hišic klavne vnanjosti po vsem sedanjem pomerju mesta, je zadosten povod za to zahtevo. Zlasti se opaža, da izredna izraba pod-strešij povzroča brezoblične strešne nastavke ali pa visoka strešna kolena, ki dajejo nezadovoljivo neproporcionalnost vnanjih oblik. Prekomerna iz-raba kleti v stanovanjske namene ima za posledico nehišniški stanovanja in povzroča celo zid-davo kakih pritlikal ali stranskih poslopij, ki kva-rjijo celoten izgled okoliša.

Posebno pazno zasluži stavbe, ki so pod spomeniško zaščito. Ni mogoče dopuščati, da bi se z zasilnimi adaptacijami kvarilo to, kar so nam predniki postavili v lepi obliki.

Z uvidevnostjo vseh interesiranih faktorjev bi se dalo mnogo kvarnega preprečiti. Gradbeni odbor in gradbeni urad mestne občine resno hočeta pospeševati gradbeno delavnost do skrajne mož-nosti; vendar se morajo upoštevati zakoniti pred-pisi in stvarno utemeljeni razlogi, ki nimajo na-mena delati neprijetnosti, temveč odpravljati ne-dostatke.

KINO SLOGA

TELEFON 27-30

Danes ob 19.15 in 21.15

največji letalski film

Vražji pilot

— V počaščenje spomina blagopokojnega duhovnega svetnika A. Azmana je daroval gospod lekarnar Bakarčič 100 din za društvo slepih.

— Novo povečanje ljubljanske bolnišnice. Ker je minister za soc. politiko in nar. zdravje gosp. Cvetkovič obljubil, da bo poskrbel za potrebna sredstva za razširitev otorinolaringološkega od-delka, je g. podban dr. Majcen odobril te dni pro-gram za to povečanje. Tehnični oddelek banske uprave bo sedaj izdelal podrobne načrte za raz-širitev. Prizidani prostori bodo imeli prostora za

50 postelj in so stroški za ta prizidek ocenjeni na približno 500.000 Din.

— Zdravniška zbornica v Ljubljani vabi vse gg. zdravnike, da se udeležijo pogreba pokojnega g. dr. Simona Zaleffa. Pogreb bo danes ob pol 4 popoldne iz Leonišča v Ljubljani.

— Počitniški dom na Rakitni — prevoz izlet-nikov. Vse že prijavljene in one osebe, ki se mi-slijo se prijaviti za avto-vožnjo k otvoritvi počit-niškega doma na Rakitni v nedeljo 26. t. m. opo-zarjamo, da je treba voznino v znesku 20 din pla-čati do petka 24. t. m. opoldne v soc. med. oddelku Higijenskega zavoda v Ljubljani, Zaloška cesta 2 (nasproti Leonišča). Z označenim zneskom je plačana avto-vožnja tja in nazaj. Avtobus bo odpeljal izpred Nebotičnika ob 8 zjutraj, in sicer ob vsa-kem vremenu.

— Salezijska prosveta na Kodeljevem vabi svoje članstvo in prijatelje, da se udeležijo romanja na Brezje in izleta v Radovljico in Bled, v nedeljo 26. t. m. s turističkim vlakom ob 5 zjutraj. Po cerkvenem opravilu in zajtrku se napotimo peš v Radovljico, kjer bo skupno kosilo, nato pa odhod na Bled in okolice. Udeležence, ki žele kosilo, prosimo, da se prijavijo do petka, dne 24. t. m. v Mladinskem domu pri g. Temlinu. — Odbor.

— Davčnim zavezancem. Na ljubljanskem mestnem magistratu, III. nadstropje, soba št. 48, je raz-grujen pregled pridobnine za odmero davka. Opo-zarjamo vse davčne zavezance, da je v tej skupini pregled samo za sledeče obrti in poklice: 1. klju-čavničarji; 2. kleparji, kotlarji, vodovodni instala-terji; 3. kovači, mehaniki; 4. elektro-inštalaterji; 5. zidarski mojstri; 6. torbarji, sedlarji, ščetarji, ta-petniki; 7. peki; 8. slaščičarji; medicarji; 9. mesarji; 10. dimnikarji; 11. borzni senzali, carinski posred-niki; 12. razni: steklarji, brusilci stekla, uglaševalci klavirjev, izdelovalci cementa, vulkanizerji, iz-delovalci harmonik, kamnoseki, delniške tiskarne, izdelovalci pogrebniških potrebščin, barvarji, dežni-karji, uničevalci mrčesa, nagačevalci, izdelovalci luga in mila; 13. inženjerji, arhitekti, geometri; 14. notarji; 15. odvorniki; 16. zdravniki; 17. zobozdrav-niki; 18. dentisti. Sedaj je torej razstavljen pregled samo za te obrti in poklice in bo na vpogled od 20. do 27. t. m. med uradnimi urami. Ostali davčni zavezanci pridejo na vrsto pozneje, kar bo pra-vočasno razglašeno.

TEL. 22-21 KINO UNION TEL. 22-21

Premiera! Ob 19.15 in 21.15 uri burka

Claudette Colbert
Poročila je svojega šefa

— Slaba reklama. V ljubljanskih listih čitam imeniten oglas: »Popravni izpiti. Dijake srednjih in meščanskih šol se pripravljajo na izpit v tečaju na narodni šoli v Sp. Siskih. Naj se učence ne pri-pravlja v taki slovensčini, ker se sicer bojim, da se bo učence s takim znanjem na izpitu pošteno vrglo. — Profesor.

— Važno za turiste in izletnike! — Ko se od-pravljate na pot, ne pozabite na izborne Slamičeve konzeve in pastete!

— Dve prometni nezgodi. V zadnjem času se opaža, da so se na ljubljanskih cestah pričele mno-žiti prometne nezgode. Včeraj popoldne ob pol 11 je na Aleksandrovi cesti podrl neznan kolesar 66-letno zasebnico Bole Marijo, stanojučo v Ko-sezah 60 in pristojno v Postojno. Boletova je po-škodovana po nogah. — Prometna nezgoda huj-šega značaja pa se je pripetila popoldne ob pol 3 na Celovski cesti pred gostilno »Zvezda«. Neki mo-tociklist je podrl na 39-letno Baudaž Angelo, ženo brezposelnega pomočnika iz Zgornje Siske. Baudaževa je dobila pri padcu hujše poškodbe na glavi in po nogah.

— Ponesrečenci v bolnišnici. Ljubljanska bol-nišnica je sprejela včeraj več ponesrečencev in po-škodovancev. Ljubljanski reševalni avto je prepeljal s kolodvorca 27 letno posestičnico hči Škubic Marijo iz Stangarske Poljane. Skubičeva je padla s kolesa in se nevarno potolkla. — 4 letni sinko delavke Stanovnik Marjan iz Podsmreke pri Dobrovi, je včeraj doma padel na koso in si prerezal žile na levi roki. — Brezposelnega brivskega pomočnika Rijavca Viktorja iz Kladezne ulice pa je že pred dvema dnevmi napadel neki neznanec in ga s tako silo udaril po nosu, da mu je prebil nosno kost. Rijavec se je po dveh dnevih moral zateči po po-moč v bolnišnico.

Nočno službo imajo lekarnar: dr. Piccoli, Tyrševa cesta; mr. Hočvar, Celovška cesta 62, in mr. Gartus, Moste.

Maribor

— »Slehnernik« v ljudskem vrtu. Ljudski oder v Mariboru pripravlja vzporeditev Hofmannsthal-Zupancičevega »Slehnernika« na prostem v Ljud-skem vrtu. Vzporeditev se bo vršila 8. in 9. avgusta. V ta namen se bo preuredil sedanji oder, ki je služil za predstavo »Naših apostolov« ob Slomškovihi dne-vih. Iz slovenske graščine bodo napravili monu-mentalen portal gotiske katedrale, pred katero se bo dejanje »Slehnernika« razvijalo. Sodeloval bo ves ansambl Ljudskega odra ter pomnožen zbor, režijo pa vodi Eichmeister.

— Tujskoprometna zveza v Mariboru sporoča, da njene poslovalnice v Mariboru, Aleksandrova cesta 36, in Celju, Aleksandrovo trg 1 od 1. avgusta naprej ob nedeljah in zakonitih praznikih ne bodo več poslovale. Ekspozitura na glavnem kolodvoru v Mariboru bo poslovala ob nedeljah in praznikih ves dopoldan, popoldne in ponoči ob prihodi in odhodi mednarodnih vlakov. Obmejne poslovalnice v St. Ilju, Gor. Radgani in Dravogradu bodo po-slovale kakor doslej, ravno tako tudi sezonska ekspozitura v Rogaske Slatine.

Advokat

GOJMIJ JELENC

je otvoril advokatsko pisarno v Mariboru, Sodna ulica 9/II. nadstr. (palača Delavske zbornice)

— Pripravljalna dela za Mariborski teden se bodo začela ter bodo vsled tega z 27. t. m. zaprte za promet Prešernova ulica med Aleksandrovo cesto in Maistrovo ulico ter Razlagova ulica med Can-karjevo in Ciril-Metodovo ulico. Omenjeni ulici ostaneta zaprti do zaključka Mariborskega tedna.

— Putnikovi izleti. Putnik v Mariboru priredi v prihodnjih dneh več izletov z avtokarom. V ne-deljo 26. julija v Logarsko dolino (voznina 110 din), isto nedeljo tudi na Kolbitsko jezero (120 din). Ude-leženci izleta dobe kolbitovski potni list. V torek in sredo, 4. in 5. avgusta, vozi Putnikov avtokar v Marjino Celje 200 din). Izletniki dobe kolbitovski potni list. Vse informacije pri Putniku na Aleksan-drovi cesti.

— Maratonci na olimpijskih izbirnih tekmah. V nedeljo so se vršile v Zagrebu izbirne tekme za olimpijsko reprezentanco v rokoborbi in boksu. Iz Maribora so bili pozvani na tekme člani Maratona rokoborca Ivan Pircher in Ivanič ter boksača Kampi in Sojč. Vsi štirje so častno zastopali barve svo-jega kluba ter so v končnih borbah zmagali.

Najcenejše kopališče v državi!

L-i-p-i-k

zdravi poapnenje žil (Arterioskleroza), pritisk krvi, živčne bolezni, ohromelost-odrevelost, ženske bolezni, reumatizem, protin, sladkorno bolezen, bolezen dihalnih organov, želodčne in črevesne bolezni, žolčne in ledvične kamne, kožne bolezni, išias, astma i. t. d.

Novouvedeni popusti!

— Mladina in plavalni šport. Krasno uspele plavalne tekme za državno prvenstvo na Maribor-skem otoku so znova vzbudile silno zanimanje za plavalni šport zlasti med mladino. Vidi se to na otoku, ko je kar prvi dan po tekmah neverjetno na-raslo število mladih plavcev, ki se prijavljajo Ma-ratonu v plavalno sekcijo. Maraton ima na otoku stalen plavalni tečaj pod vodstvom izkušenega tre-nerja Darka Pvrana, ki je do lanskega leta treniral splitski Jadran ter odgajal večino Jadranskih naj-boljših tekmovalcev. V tečaj se brezplačno sprejema mladina, ki se hoče udeleževati v plavalnem špor-tu. Priporočamo staršem, da pošljejo svoje otroke v ta tečaj, v katerem dobe podlago za pravilno plavanje.

— Po nemarnosti sta zažgala hlev. Pred okro-žnim sodiščem sta se zagovarjala včeraj Rudolf Krajnc iz Hajdine in Ferdinand Vajc iz Sedlarje-vega. Obtožena sta, da sta po malomarnosti za-žgala hlev, ko sta prenočevala na gospodarskem poslopju Jurija Brgleza v Gerečivasi. Ko sta zgodaj zjutraj odhajala, sta si svetila z žigalicami, pri tem pa je odletel ogorek v seno, ki se je vnel. Poleg tega pa je Vajc obtožen tatvine 6 koles. Krajnc je bil obsojen na 1 mesec strogega zapora pogojno na 2 leti, Vajc pa na 8 mesecev strogega zapora pogojno na 3 leta.

— Na prelazu pobit. V Košakih je hotel 50 letni delavec Anton Polič v noči na torek preko-račiti železniški prelaz, ko so bile zapornice spu-ščene. Cim je stopil čez zapornico, pa ga je udaril neznanec od zadaj s topim predmetom s tako silo, da mu je prebil glavo ter ga pobil na tla. Poliča so reševalci prepeljali v bolnišnico.

— Izgubljeno je bilo polnilno pero znamke »Osmia« preteklo soboto zvečer na poti od avto-matičnega bifeja do Slovencev podružnice. Najdi-telj naj ga vrne proti nagradi v podružnici Slovenca.

Končna ureditev Kralja Petra trga

Mariborski »Večernik Jutra« bi se rad nor-čeval iz »Slovenca«, ko dne 18. julija kar na prvi strani v notici »Bo že, bo že« citira netočno vest »Delavske politike« glede ureditve Kralja Petra trga v Mariboru. Notica je tako stilizirana, kakor da bi sedanja občinska uprava zakrivila nesrečni »ringelspil« na tem izredno prometnem trgu. Jav-nost, ki menda ni prav informirana, opozarjamo, da je bilo umetno in zverženo ter nepotrebnost oboje na Kralja Petra trgu urejeno, ko je sedan-ja občinska uprava z dr. Juvanom ni bila na magistratu. Sedanja občinska svet je nedavno na-pravil sklep, kako se naj na splošno željo uredi ta trg, da bo odgovarjal potrebam prebivalstva. Teh-niki-teoretični pa hočejo »po svoje« spraviti uredi-tev tega prometnega trga v okvir nekih fikcij, ki ne odgovarjajo velikemu prometu na tem trgu. Zaradi tega so se dne 13. julija zbrali interese-ri — sosedji, Avto-klub, trgovci, prevozniki, obrt-niki, hišni posestniki, zastopniki občine ter drugih gospodarskih korporacij in so v znak protesta proti nameravani neprimerni rešitvi ureditve trga po-slali k banski upravi deputacijo, ker je končna rešitev tega važnega prometnega vprašanja sedaj v rokah banske uprave ozir. njeneja tehničnega od-delka, ker je cesta čez Kralja Petra trg državna in ne občinska. Notica »Delavske politike«, kakor tudi »Večernika« sta popolnoma zgrešeni in nista poslani na pravi naslov. Naj bi se »Večernik« rajši obregnil na tiste svoje prijatelje, ki so nestrno v na Kralja Petra trgu poklicali v življenje...

Celje

— Smrt pred hišo. Včeraj zjutraj je našel neki mestni uslužbenec pred vilo odvetnika dr. Ser-neca v Ipavčevi ulici ležati na tleh mrtvega 39-letnega Sernečevega hlapca Franca Peska. Urad-ni zdravnik g. dr. Podpečan je ugotovil, da je Peska zadela po noči kap in da je umrl med 2. in 3. uro ponoči. Iz okolnosti odoč, je postalo ponoči Pesku slabo in se je hotel zunaj na sve-žem zraku nekoliko ohladiti. V sobi je namreč pustil epodnje oblačilo in je šel na zrak samo v zgornji obleki. Zdravnik g. dr. Podpečan je od-redil prevoz trupla v mrtvašnico okoliškega po-kopališča.

— Obračun okrajnega cestnega odbora za le-to 1935-36. Obračun celjskega okrajnega cestnega odbora za leto 1935-36 je prispevnim obvezancem razgrnjen na vpogled v pisarni cestnega odbora do 26. julija t. l. Obračun izkazuje 2.816.636,72 din dohodkov in 2.568.814,82 din izdatkov, torej zna-ša saldo v dobro 247.815,90 din.

— Naval v celjsko bolnišnico. Naval v celjsko bolnišnico je od dne do dne večji. Posebno je prenapolnjen kirurški oddelek. V ponedeljek je bilo sprejetih na tem oddelku 22 bolnikov. — Stanje bolnikov je znašalo včeraj v vseh oddel-kih okrog 300, kar je precej nad normalo. Do 21. t. m. je bilo sprejetih v bolnišnico 4450 bolnikov, lansko leto do istega časa za 550 manj.

— Razpis vzdrževalnih del za mestno narod-no in meščansko šolsko poslopje. Mestna občina celjska razpisuje za poslopje mestne narodne in meščanske šole v Celju oddajo vzdrževalnih del za leto 1936-37. Ponudbe je oddati najpozneje do 23. t. m. opoldne. Natančnejši podatki so razvidni z razglasa, ki je nabit na uradni deski mestnega poglavarstva.

Škofia Loka

Obisk obrtnoindustrijske razstave je nad vse pričakovanje presenetljiv. V nedeljo je obiskalo razstavo okoli 1200 ljudi, ki so odnesli iz njege mesta kakor tudi z razstave same najlepše vtise. Med visokimi osebnostmi, ki so do sedaj posetile razstavo, naj imenujemo g. dr. Peroviča, kr. na-mestnika, g. Lazareviča, šefa ministrskega kabi-neta za obrt in industrijo v Belgradu, adjutanta Nj. Vel. kralja g. Radoviča, glavnega tajnika trg. zbornice dr. Mohoriča in g. Pleša. Razstava nudi s svojo izbranstvom in pestrostjo vsakomur kos užitka. Slehnernemu, ki se le kolikšak zanima za obrt in industrijo naše zemlje, priporočamo, da obišče čimprej to izredno in zanimivo razstavo, ki je res v ponos našemu mestecu.

Drama je v svoji drugi polovici letošnje do-
prinesla dvoje izvirnih hrvatskih del. Najprej s-
postavili na oder »Gosposko dete« od Kalman
Mesarića, ki je doseglo dokaj kritičnega po-
znanja. V drugi polovici prejšnjega meseca pa s-
predstavili novo dramo Ahmeta Muratbe-
govića, gimnazijskega profesorja v Zagrebu.
Rodil se je v Bosni pred 38 leti in se najprej po-
javil v javnosti s polemikami in razpravami. Kas-
neje je prešel na umetniško oblikovanje, na liriko
in ostale književne vrste. Vse njegovo delo im-
eno samo osredje: osvoboditev muslimanskih žer-
borbo za svobodo njihovega gibanja in družben-
splošitev. Tež zadnji borbi služijo pesmi, ki jih
je zbral v skupino »Haremske lirike«. Matica hrva-
ska mu je v letu 1924. izdala »Haremske novele«.
Napisal je drame »Pomračenje krvi« in »Mati-
ca« s svojim romanom »Ponos« pokazal spremembe
nasprotja muslimanske sredine, ki so pogojene
agrarnih razmerah.

Odkod so cigani?

Izvor skivnostnega plemena

Če vprašate cigane, odkod so, ti odvrnejo po cigansko: »Tega vam ne moremo povedati.« Saj tega res ne vedo, ker so cigani ljudje sedanosti in se kaj malo zmenijo za zgodovino. Ves svet jim je velik pašnik, cigani zro le naprej, nikoli pa nazaj. Prav nič ne poznajo kake junaške dobe, nič svojih lastnih junakov.

Pravijo, da so cigani iz Egipta in tudi, da so judovski krvi. Razni učenjaki so se že bavili s tem vprašanjem; iskali so sledove kake davne ciganske kulture, a je niso dobili drugje, kakor v njih duševni darovitosti in njih priročnosti. Že kar v pregovore je prišlo, kako so cigani daroviti za glasbo in kako znajo ciganke prerokovati bodočnost. Prerokovanje pa ni nikjer tako udomačeno ko pri azijskih narodih. Zato bo le res, da so cigani iz Azije. Težje je govoriti o ciganski priročnosti za kovaška dela, ki ne vemo o njej, ali je doma v Afriki ali Mali Aziji. Na vsak način so bili cigani, ko so prišli v Evropo, takoj pomembni zaradi svojih kovaških, kotlarskih izdelkov. Zato meni neki francoski znanstvenik, da so cigani širili tehniko bronastih in železnih izdelkov in da je zato to plemo staro več ko 3000 let!

Kovaški cigani iz bronaste dobe so bili vdomačeni ob vznožju zahodnih Alp, kjer so imeli svoje zaloge in odkoder so zalagali s kovinami Kelte in druge narode. In zares poznajo nekakšno skrivnostna pravila o kovnih kovinah. Bodi tako nekaj monopol za kovaške izdelke. Cigani so se tako obrti naučili v Mali Aziji in so bili brez dvoma daljšo dobo ondi. Če je pa Mala Azija tudi njih domovina, pa ne moremo dognati.

To ljudstvo je tako zelo zabrisalo sleherno sled za seboj, da je bilo treba zbrati razne plemenske značilnosti ciganov, da bi dognali, odkod so. Take značilnosti so, da imajo ciganke jako bujne grudi, da cigani ne jedo fižola. To bi pomenilo, da so egiptovskega in ker niso nikjer stalni, da so judov-

skega pokoljenja, a njih zunanost kaže, da izhajajo od Tatarov. Se zdaj bi si belili glavo s cigansko domovino, če cigani ne bi imeli tudi svojega jezika.

Prvi poskus, da bi na podlagi ciganske dognali domovino ciganov, so že v 17. stoletju napravili. A ta poskus se je ponesrečil, ker je neki učenjak menil, da je ciganska isto ko latovščina potepuhov. Čez pol stoletja so slučajno odkrili, da se zaklad ciganskih besed ujema s indijskim. L. 1763 je v nekem dunajskem listu izšlo poročilo, da je neki protestant Vályi v Leydenu spoznal troje malabarske dijake in je dognal, da se jezik ogrskih ciganov v mnogih besedah ujema s jezikom indijskih dijakov. Šestavil je besedišče 1000 besed in cigani so jih znali prebrati. Tako je bila rešena uganka: ciganski jezik je industrijski jezik arijskega izvora in je soroden pradavnemu, ponovnemu samskritu.

Čeprav so ciganske raziskovali na vse načine, pa so le spoznali, da se ne ujema s nobenim živim narečjem v Indiji. Ciganski jezik je sestavljen iz raznih narečij in dokazuje, da so bili cigani tudi v Indiji brez stalnosti. Kdaj so le odšli iz Indije? Pravijo, da najbrž v 9., 10. ali 11. stoletju po Kristusu. To velja posebno za evropske cigane, s čimer pa še ni rečeno, da bi se ne bile poedine ciganske tolpe že prej izselile iz Indije, za kar je dokaz edino zgodovinsko poročilo, ki ga imamo o tem preseljevanju: Perzijski pesnik Firdusi poroča o perzijskem kralju Bahramu (430—443 po Kr.), da je ta vladar poklical v svojo deželo 10.000 muzikantov iz Indije. Dal jim je volov, žita in oslov, da bi jih pridržal v deželi. A ti muzikantje so pojedli vole in žito in so se ko volkovi razkropili po svetu. — In kakor takrat, tako romajo cigani še dandanašnji po severnovzhodni Indiji, Mali Aziji, Evropi in povsod od kraja do kraja, iz dežele v deželo. Tako je bilo bržkone že od nekdaj. Cigani so pač večni popotniki.

Rockefeller mlajši je podaril dijakom palačo

(Mednarodna hiša v pariškem visokoškolskem mestu.)

Na jugu Pariza, kjer je skoraj konec svetovnega velenja, se že skoraj deset let širi univerzitetno mesto. Veliki človekoljub, de la Meurthe, je tu ustanovil dijaško kolonijo, ki se je z leti razvila v pravcato mesto. Nič manj ko 19 mogočnih, v prijazno zelenje odetih poslopij je kar naglo stopilo iz tal. To so ustanove raznih držav za njihove dijake, ki študirajo v Parizu. Saj je pariška Sorbonna še zmeraj tako privlačna, da privablja dijake vsega sveta.

Pravkar je bila kolonija, visokoškolsko mesto v Parizu, povišana z »Mednarodno hišo«. John Rockefeller ml., ameriški večkratni milijonar in mecen, jo je podaril francoskemu narodu. To je prvo poslopje te vrste v Evropi. V Ameriki je svoj čas podaril Rockefeller takšno »Mednarodno hišo« univerzi Columbia v Njujorku.

Na bulvaru Jourdan, v tihem in prijetnem drevoredu, ki vodi skozi univerzitetno mesto v Parizu, stoji Rockefellerjevo darilo: grad v slogu Fontainebleauja, rumene barve, in z rdečimi opkami. Sprejme te paviljon kot veža in prekrasno, razkošno stopnišče te odvede v notranjo vežo (vestibul) te renesančne palače, ki ima tudi galerijo samih marmornatih stebrov za okras. — V pritličju je veličanska jedilnica z obokanim stropom, urejena po ameriško, da si namreč vsak sam postreže. Dva tisoč pet sto dijakov na dan bo tu kosilo in večerjalo. Sploh je vse v tej študentovski palači ameriško: Tu je več radioaparatur, je knjižnica s 50.000 knjigami, je gledališče s 1000 sedeži in je napelje majhno gledališče v Evropi.

Za nekaj stopnic navzdol stopiš v 25 m dolgo in 9 m široko dvorano, bazén, domače kopališče. V kleti je oddelek za stroje, ki oskrbujejo palačo z gorko vodo, gorkim zrakom in vsem drugim. Dozdeva se ti, da si v kakem mestu iz leta 4000.

Seveda je tudi za sleherni šport primeren prostor. Dijaki fotografirajo imajo svoje temnice, plešavci svoja plešišča, profesorji družabno sobo z majhnim barom. Tu je tudi bolniški oddelek, ki je opremljen z vsemi zdravili in zdravstvenimi

pripomočki. A človek, ki je vse to dal napraviti in je vse to podaril dijakom, ne pusti, da se ga imenuje. Nikjer v palači ni njegovega imena. Prav, da si želi le to, da bi pospeševal svoj smoter, napredek znanosti.

Oddajni in sprejemni radio-aparat na vodi. S to posebno napravo bodo v Nemčiji pri olimpijski tekmi veslačev oddajali sporočila po svetu.

Nadloga komarjev

Deževna pomlad in vroče poletje sta povzročila, da je letos več komarjev, kot jih je bilo druga leta. Po mlakah in lužah, ki so ostale po deževju, so samice v juniju odložile jajčeca in v teh poletnih tednih se je že razvil prvi zarod komarjev. V trumah so komarji zapustili kraj svojega detinstva, da izpolnijo svoje poglavitno življenjsko nalogo: da se razplodijo dalje. Takoj potem, ko izlezejo komarki iz bube, se začno ploditi in kmalu poginejo samci, ki jih spoznamo po šopastih tipalkah. Samci živijo le malo časa, ker si s svojimi kratkimi rilčki ne morejo dobiti drugega ko nekaj rastlinskega soka.

Drugače je s samicami, ki morajo leči jajčeca in so potrebne posebne prehrane: Krvi živijo ali ljudi. Da morejo doseči kri in jo sprejeti v svoj kanal za prebavo, imajo komarjeve samice različne priprave. Navadno potonejo — ne da bi mi to opazili, če nas ne opozorijo z brenčanjem — na obledo. S koncem rilčka, ki izhaja spredaj iz glave, olipajo najprej kožo. Mrčes, ki ima dobro razvite organe za tipanje in občutenje, kaj naglo najde pod kožo kako krvno žilico. Takoj se iz rilčka iztegne pet, nožem podobnih, deloma na koncih nazobčanih sešalnih ščetin, ki prederejo kožo in načno žilico. V majceno ranico vbrižgne samica

malce sline, ki zabrani, da se pri sesanju kri ne strdi. Naglo je trebušček poln ko boben in komar tiho odleti, da kje mirno prebavi zaužito kri.

Komarji so nežne živalce, ki potrebujejo vlago in prihajajo zato le proti večeru ali ponoči iz skritosti in se dajo voditi po svojem izbornem vonju. Sončna luč jim je zoprna in so podnevi skriti v grmičju in v seneli in na takih krajih te opikajo tudi podnevi.

Ko te komar piči, takoj občutiš posledice. Zaradi sline pordeči dotično mesto na koži in te začne erbeti. Piki naših komarjev niso škodljivi, a so silno nadležni in kjer je dosti komarjev, tja ljudje ne gredo.

Radi srbečice se človek venomer praska in se razpraska. Med praske pa se morejo usidрати različne klice raznih bolezni. Vendar komarji ne prinašajo bolezni.

Poznamo pa več vrst drugih komarjev, ki ubijajo v vročih pokrajinah in prenašajo bolezni. Najbolj znan je komar za malarijo (anofeles), ki ne povzroča malarije, a jo prenaša, ker se tvori v njegovem trupu mikrobi za malarijo.

Pike komarjev na koži, ki zatečejo in se vnamajo, namaži z mentolovim vazelinom, ki prijetno hladi.

Higijena in sreča

Zdravnik dr. Bezdek pravi v knjigi o »guganki bolezni in smrti«: »Nobena higijena, tudi ne zračna, sončna stanovanja, umivanje zob, spanje pri odprtem oknu, telovadba in šport nam nič ne pomagajo, če zaeno nemoralno živimo, se lažemo, sleparimo, pijančujemo, nečistujemo. Zakaj, motenji, ki jih z vsemi temi propalnostmi prinašamo v svoje življenje, ne moremo z nobenim, še tako higijenskim življenjem, odstraniti. Dosti je bolnikov, ki se ravnaajo natančno po pravilih moderne higijene in se zatekajo zdaj k temu zdaj k onemu zdravniku, da iščejo pomoči zoper svoje bolezni, ki jih težijo. A te pomoči seveda nikjer ne najdemo, ker ne pozna skoraj noben zdravnik njih notranjega življenja. A tudi če bi zdravnik poznal duševno življenje svojega bolnika — ali bi ga smel opozoriti, da: ne sme biti svoji ženi nič več nezvest; da naj neha igrati na borzi, da naj neha pijančevati, elepariti, biti nevoščljiv, da naj sleherni sovražstvo iztrebi iz svojega srca, zakaj — ker le tako bi mogle vse njih bolezni prenehati...«

Ta zdravnik nam tudi pove, kako dosežemo nov način življenja, dobro voljo, vedrost in veselje: »Stara dušeslovna preskušnja nas uči, da je jako dobro, če človek vsak večer vsaj četr ure preživi v miru, v zbranosti duha in da si izpraša vest po merilu božjih zapovedi. Če spoznaš, da je v tvoji duši kaj neveljave zoper kakega človeka, bodi da si mu nevoščljiv, da ee huduješ nanj, da ga sovražiš, potem je potrebno, da te občutke sam v sebi zatreš in najprej prosiš v duhu odpustanja one

osebe in se prisiliš, da dobro o njih misliš... To je občutek, ko da ti pade silno breme s srca. Lahko ti je, dušo objame radost in vedrost, ki se kasneje spremeni v mir in pokoj... Popolni izraz te zbranosti pa je molitev.«

Človek je plemenito, vzvišeno bitje, ki je namenjeno veselju in trpljenju, radosti in sreči. Sreča življenja pa ni to, da bi živalski goni vodili človeka. Človeku mora zapovedovati duša, a pamet naj ga vodi.

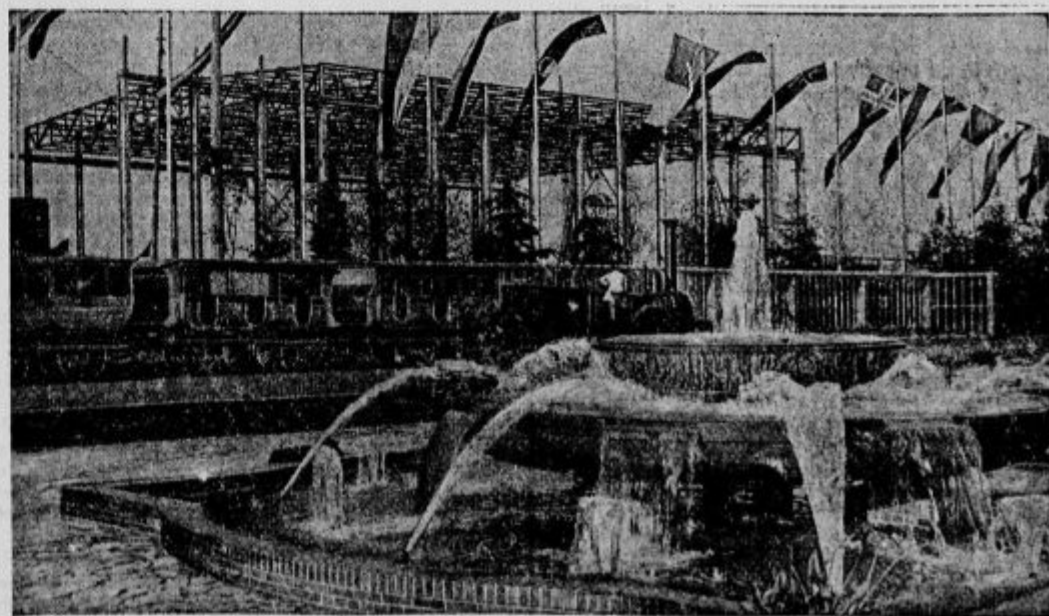
Če hočete vedeti...

Mrčes je hujši sovražnik človeštva ko zverine. V Ameriki izdajo na leto po 100 milijonov mark (v dinarjih 18 krat toliko) za žične mreže zoper komarje; samo Kalifornija izda na leto 30 milijonov mark za pobijanje mrčesa.

Steklo more nadomeščati jeklo. Celo nože izdeluje neka angleška tvornica iz stekla.

Gosli umetno ponarejajo, da so stare. Če dajo gosli za 10 minut pod rentgenove žarke, se postarajo za 50 let, tako kakor da bi bile preigrane. Na ta način jih prodajajo za visoke cene.

V Los Angelesu je neka veroka sekta uporabljala v svoji cerkvi tobak — za reklamo —, namesto običajnega kadila. V cerkvi so nato vsi kadili in vsak »verniki« imel pri svojem sedehu tudi pepelnik.

Vožnja s prvo nemško železnico, ki jo kažejo na razstavi »Nemčija«. V ospredju umetelne vodne naprave.

Puščava požira rodovitno zemljo. Na pričujoči aliki je s peskom zasuta farma v Kansasu (USA), kjer se radi neznosne vročine in suše in radi hudih orkanov bolj in bolj širijo orjaške plasti peska po rodovitni zemlji. Veliko farmerjev je radi stalnega prodiranja puščave izgubilo svoja posestva.

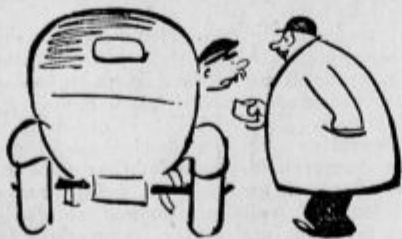
O sočivju Mrčvaška jed - fižol

Naše sočivje in prikuhe imajo kaj staro zgodovino. Riž, ki je najvažnejše živilo na svetu, saj preživlja v Aziji, severni Afriki in južni Evropi več ko 1000 milijonov ljudi, so poznali že 3000 let pred Kristusom. Doma je iz Prednje Indije, odkoder so ga vojščaki Aleksandra Velikega zanesli v svojo domovino. Odondod so ga prejeli Rimljani, ki so ga imeli za delikateso. Arabci so ga zaželi pridno sejati in tako je prišel riž tudi v Španijo in v vso Evropo, a v Ameriki so ga spoznali šele leta 1701. — Fižol ima tudi že jako častljivo starost in so ga v Egiptu poznali že 2000 let pred Kristusom. Iz Egipta je zašel k Rimljanom. Fižol je bil v starem veku mrčvaška jed, ač, darovali so ga namreč duhovom rajnih, zato ga ljudje niso radi jedli in v Egiptu je bilo svečnikom sploh prepovedano jesti fižol. Tudi evropski narodi dolgo časa niso hoteli ničesar vedeti o fižolu in šele Karlu Velikemu (v 9. stoletju) se je posrečilo, da ga je siloma uvedel v svojo državo. — Tudi grah so poznali že Grki in Rimljani in ti so ga razširili med Germani. Prav za prav pa se je grah ljudem priljubil šele v 17. stoletju in Madame de Maintenon s francoskega dvora je l. 1694 zapisala: »Povsod se najrajši pogovarjajo o grahu. Nepotrpežljivo čakajo, kdaj ga bodo jedli; polni veselja in zmagoslavja so tisti, ki so ga že jedli in v radostnem pričakovanju so oni, ki vedo, da ga bodo spet kmalu jedli. To so tri točke, ki se že tri dni naši principi pogovarjajo o njih.

Najbogatejši človek sveta, maharadža iz Mysore, Sri Vadijaj, je prišel v Dover. Potoval bo po Angliji in Nemčiji.

Poznam naše dvorne dame, ki jedo grah za kraljevsko mizo, a ga potem doma, preden grede spat, pojedjo še skledo in si seveda pokvarijo želodec. A kaj — takšna je pač moda in ves svet je kar mrtev na grah! — Kakor riž pa so tudi kumare doma iz Indije. Egipčani so jih že jedli in nato — 500 let pred Kristusom — že tudi Grki, za njimi Rimljani in skoraj so jih začeli gojiti po vsej Italiji. Rimljani so jedli kumare surove in pečene in zlasti jih je ljubil cesar Tiberij. V naše kraje so prišle kumare iz Bizanca, bržkone med 13. in 14. stoletjem. — Razne vrste zelja so bile znane že Egipčanom, Grkom, Rimljanom. Rimljani so zlasti čislali cvetačo, ki so jo bili spoznali v svojih afriških kolonijah. K nam je cvetača zašla šele v 17. stoletju, a vdomačila se je prav za prav šele po svetovni vojni. — Tudi beluš smo dobili iz Azije, a ni dognano, ali so ga Egipčani že poznali, pač pa je bil Rimljanom beluš v veliki časti. Rimski zdravniki so ga priporočali kot zdravilo zoper revmatizem, vodenico in erčne bolezni. K nam je prišel beluš preko Anglije, Holandske in Nemčije. — Naše najmlajše sočivje pa je krompir, ki je doma iz Peruja in Čile. V starem kraljestvu Inkov je bil krompir jako čistan in še dandanašnji raste ondi. — V Evropo pa krompirja niso prinesli Španci, marveč Angleži. To veliko dobroto nam je l. 1555 storil angleški ljudski junak sir Francis Drake; nekateri pa menijo, da je bil to trgovec s sužnji R. Hawkins. A trajalo je več ko 200 let, preden smo v Evropi spoznali pomen krompirja in ga začeli jesti. V naših krajih se je to zgodilo krog leta 1716. — Repo, čebulo, kislico so tudi že poznali Hebrejci, Grki in Rimljani, čebulo so pa najrajši jedli Tataři, češ, da jim tako prijetno diši... — Solato so začeli prvi jesti Rimljani in sicer so imeli najrajši endivijo, ki so jo priridili z oljem, s čebulo, z jeshom in medom. — Česen in čebulo so v srednjem veku cvrli v pepelu, ga nato razrezali in pripravili s slanikom. — Špinača je iz Perzije, peteršilj iz Egipta, a paradižnik smo dobili šele v 16. stoletju in sicer iz Brazilije.

»Kaj, tri sto dinarjev? Vprašam za ceno vožnje, ne pa za avto!«

★

»Ali imate kaj papirja ali cunj naprodaj?«
»Ne vem — moja žena je šla na počitnice.«
»No, potem imate pa prazne steklenice!«

»Če posodim tvojemu očetu 200 Din s pogojem, da mi vrača na mesec po 40 Din — koliko mi bo čez tri mesece še dolžan?«

»Dve sto dinarjev!«

»Kako to?«

»Gospod učitelj, ko pa tako dobro poznam očeta!«

Preuredba šolskih okolišev v Ljubljani

Prijazna beseda staršem v pomislek

Najtežje vprašanje vsega šolstva v Ljubljani je pomanjkanje šolskih prostorov. Mesto raste, število učencev se iz dneva v dan množi, število šolskih učilnic in drugih prostorov, ki nujno spadajo k vsaki zdravi šoli, pa se trdoživno drži vedno na isti višini. Razmere postajajo čim bolj nevarne. Vedno pogostejše se oglašajo zdaj starši, zdaj učiteljske organizacije, tudi šolska oblast sama to vidi, da je tu treba ukreniti nekaj velikega, da se otroci rešijo dosedanjih prenatrpanih prostorov in pridejo v učilnice, ki bodo imele več sonca in zraka.

Skoro po vseh ljubljanskih šolah je uveden dopoldanski in popoldanski pouk. Razumljivo je, da ob tako nepretrgani zasedbi prostorov ni mogoče nikdar temeljito preizkušati, zlasti pa ne v zimskih mesecih. Poleg tega tako šola tudi zelo razbija družinski skupnost. Prvi otrok morda že iz šole ni prišel, ko mura drugi že oditi. Šole zvečer je družina zopet zbrana, čas dan pa je sedaj nekaj otrok v dopoldanski šoli, nekaj pa v popoldanski, tako da starši nikdar niso rekli skrbni za nadzorstvo otrok, pa jih tudi skoro nikdar nimajo vseh pred očmi.

Z letošnjim šolskim letom pa se odpre novo ljudsko šolo in meščansko šolsko poslopje za Bežigradom — po l. 1911. je to prvo novo šolsko poslopje. Ta šola bo zelo razbremenila dosedanje šole, treba ji je le od nekega doletiti otroka. Jasno je, da bodo v višjih razredih obiskovali otroci, ki so sedaj hodili v druge šole, ki so jim bile mogoče bližje — in v tem je vna težava. Z ozirom na to, da morala šolska oblast izpremeniti meje šolskih okolišev in otroke tako razdeliti po šolah, da bodo vse kolikor mogoče enakomerno zasedene. Bežigradska šola dobi svoj okoliš, s tem v zvezi pa se tudi meje drugih okolišev premaknejo proti zahodu. Merodajno pri tem pa je bilo v prvi vrsti število otrok, ne pa bližina ali oddaljenost šole od domačega stanovanja otrok, ker je bila šolska oblast mnenja, da otroku veliko bolj škoduje, če celo dopoldne ali celo popoldne čepi v natrpani šoli.

Požari v neveljski občini

Kamnik, 21. julija.

Danes kmalu po polnoči so prebivalci Vrhpolja prestrašeni skočili iz postelj. Prebudil jih je klic o ognju in pa velik svet, kakor bi gorelo po vasi. V ognju je bil kozolec posestnika in tovarniškega delavca Antona Flerina na Vrhpolju št. 8. V kozolcu je bila suha detelja, ki je bila naenkrat vsa v plamenu. Nevarnost je bila velika, ker stoji ta kmet 6 metrov daleč gospodarsko poslopje in hiša. Gasilec so bili takoj na mestu, požrtvovalno pa so pomagali tudi sosede, ki so z dolgimi drogovi brž zmetali vso deteljo iz kozolca, tako da ta ni pogorela. Kozolec je bil pred kratkim zgrajen in ga posestnik še ni utegnil zavarovati. Škoda je samo v pogoreli detelji. Očitno je, da je bil požar podtaknjen.

Pogosti požari v neveljski občini — v tem letu je gorelo že trikrat na Gozdu pa na Selih in drugod — so vzbudili občudovalce, da so ustanovili tri nove gasilske čete in sicer na Gozdu, na Selih in v Veliki Lašni. Vrhpolje so se se ustanovni občini zbori in nova društva so se prijavila kamniški gasilski skupi, ki pa jih odklanja, češ da zadostujejo v teh krajih odseki neveljskega gasilnega društva. Ne vemo, zakaj je župa zavzela tako stališče, saj ima n. pr. domžalska občina štiri gasilska društva na svojem teritoriju. Upamo, da se bo to vprašanje uredilo tako, kakor želijo vaščani in kakor predvideva zakon.

Velike sleparije zakotnega doktorja

Ljubljana, 21. julija.

Mali senat pod predsedstvom s. o. s. g. Frana Gorečana je danes imel mnogo opravka in sitnosti z velikimi, rafiniranimi sleparijami zakotnega »dohtarja«. Ljubljancem, 36-letni France Blaž je izrečen ključavničar. Pošteno delo mu ni dišalo. Po protekciji je bil sprejet za magistratnega slugo na socialno-političnem uradu. Ze tu je začel svojo karijero zakotnega pisca in advokata. Neko revo, raznašalko časopisov, je opeharil za 5000 Din, ko ji je obljuboval, da ji preskrbi na magistratu in banovini veliko mesečno podporo. Skoraj na kant je spravil malega posestnika Franceta Bevca iz Podrečja pri Domžalah in njegovo ženo Marijo. Bevc se je začel hudo pravičati s Terezijo Doklerjevo, najprej samo zaradi borih »sedmih češpelj«. Pravda je mnogo poirila. Ljudje na kmetih pa so še vedno taki, da raje verjamejo kakemu sleparju in pustolovcu. Bevc se je v ljubljanskih zaporih, kjer je sedel 15 dni zaradi mejnikov, seznanil s pustolovcem Blažem. Sklenila sta prijateljstvo. Blaž mu je obljubil, da bo vso zadevo njemu v korist rešil pri stolu sedmorice in v Belgradu, kajti tam ima

ski sobi, kakor pa nekoliko daljša pot od stanovanja do prostorne šole. S tem pa je šolska oblast nehote zaslila v nekaj tih spor s starši, ki njenih ukrepov niso sprejeli bogve kako z odprtimi rokami. Na neki ljubljanski šoli, ki ji po novi razdelitvi pripada 111 ulic, se je n. pr. za prvi razred vpisalo samo nekaj otrok iz 18 ulic. Iz tega moramo sklepati, da ali starši še ne poznajo novih šolskih okolišev in ne vedo, v katero šolo njihov otrok spada, ali pa nove razmejitve s strani šolske oblasti ne marajo upoštevati. Možna bi bilo tudi, da svojih otrok sploh še niso nikamor vpisali, ker računajo na prakso iz drugih let, ko je bilo šolsko vpisovanje šele v septembru, kar pa je v tolikem obsegu skoro izključno, saj se iz 93 ulic ni vpisal v prvi razred niti 1 učenec.

Ako bi ostalo pri tem, potem bi morali zabeležiti žalostno dejstvo, da novo, drago in prostorno šolsko poslopje dosedanjih šolskih prostorov ni prav nič razbremenilo in da bodo nekatere šole, zlasti na Viču, kjer je za 20 razredov na razpolago samo 10 sob, in v Mostah, kjer se v majhnih sobah dopoldne in popoldne stiska 5 razredov, še nadalje tako preobremenjene. V prenapolnjenih razredih bo pouk dopoldne in popoldne, drugod pa šolske sobe niti za dopoldanski pouk ne bodo izrabljene. Izkušnja pa uči, da je za šolski pouk najboljša dopoldne, za domače učenje pa popoldne. Doma pa je otrok v največji križi ravno popoldne, ko ima mati polne roke dela z domačimi opravili, popoldne pa, ko bi ga lažje imeli pred očmi in tudi sodelovali pri njegovem učenju, pa naj bi jim izginili v šolo in jih potem zvečer zopet nadležovali s svojimi nalogami in knjigami. So pa tudi gospodarska vprašanja, zlasti glede kurjave in razsvetljave šolskih prostorov, kar pomeni znatno manjši izdatek, ako se vrši to samo dopoldne, kakor pa če se vrši ves dan. Upamo, da bodo starši to razlogo upoštevali in sprejeli nove razdelitve šolskih okolišev, ki za nje in za otroke pomeni samo razbremenitev, pa čeprav bi otroci iz nekaterih ulic imeli nekoliko daljšo pot v šolo, kakor doslej.

Imenitne zveze. Bevca je opeharil za več ko 12.000 Din, izrabljal je njegov položaj do skrajnosti. Bevc sam si ni ničesar privoščil, Blažu pa je nosil kure, suho meso in žganje. Sam Bevc je Blaža hvalil okrog, da je za najboljši »dohtar« in da je »prebrisan ko hudič«. Na Bevčovo priporočilo, je postal žrtve tudi France Zore, ki je bil v Ljubljani pred senatom obsojen zaradi nekega nemoralnega delikta na 6 mesecev strogega zaporu. Temu je izvalil okoli 1300 Din. Peljala sta se celo v Zagreb do stola sedmorice.

Komično naključje je bilo. Zore je nekega dne prejel dve beli sodni pismi. Prvo je odprl. Pismo ga je razveselilo. V njem je bilo napisano, da je deležen amnestije in da mu kazni ni treba nastopiti. Od veselja je poskakoval. Ko je pa odprl drugo pismo, se mu je obraz skremžil. Ljubljansko okrožno sodišče ga je pozvalo, da mora v nekaj dneh nastopiti kazen. In tako so prišle Blaževe sleparije na dan.

Pred malim senatom, pred katerim je bil obtožen zločinstva prevare obrotoma, zločinstva ponarejanja listin in tatvine, je Blaž drzno nastopil in deloma tajil. Kratko je dejal: »Če so ljudje tako neumni, pa naj plačujejo za svoje neumne pravde.« Razprava je bila preložena na nedoločen čas, da se izvedejo še nekateri dokazi in zaslišajo še druge priče.

Jesenice

Živiljenjsko vprašanje kovinarjev. V četrtek, dne 23. julija bo ob pol devetih zvečer v veliki dvorani Krekovega doma na Jesenicah sešatek JRZ. Na sešatku bo podan referat o izgledih slovenske železarske industrije v zvezi z najnovejšimi novimi gradnjami železaren v državi. JRZ, ki je vodila energično, a tiho borbo za obstanek jeseniške železarnice, bo po svojih referentih poročala o situaciji. Zato vabimo vse delavce in Jeseničane, da se sestanka udeležijo polnoštevno. Vabimo somišljenike, da ne zamudijo prilike slišati stvarno besedo o bodočnosti Jesenic. Referirali bodo dr. Bergelj, predsednik JRZ, tajnik Gasser in industrijski uradnik A. Kuhar ter delegati okraja.

Tabor katoliškega delavstva. V nedeljo, dne 26. julija, bo v lepem planinskem kraju pri Sv. Križu. Tabor pričenja dopoldne ob 10 s službo božjo. Slovenski katoliški delavci se probujajo, da po svojih zastopnikih v vladi predložijo svoje zahteve v uresničenje.

Poroča. Na Brezjah se je poročil industrijski uradnik diplom. tehnik Drago Cerar z gdnico Smolejevo. Mlademu paru želimo na živiljenjski poti veliko blagoslovov!

Sport

Za rekord - za Berlin!

Olimpijski kandidati se pomerijo nocoj.

Na nocošnjem izbirnem tekmovanju, ob 20.30 v kopališču Ilirije se bo odločilo, kdo nas bo zastopal na olimpijskih igrah.

Več olimpijskih kandidati, s izjemo zadnjih: Senjanoviča, Grkiniča in Samardžića, bodo startali v treh olimpijskih točkah: 200 m prosto, 100 m hrbtno in v water-polu.

Na 200 m: Wilfan, Gazzari, Petrone, Ciganovič, Defilipis, Mihalek, Cerar in Votrubeč. Z izjemo Wilfana, ki je velik favorit po svojem v Mariboru doseganem rekordnem času 2:21, izenašeni plavalci, ki bodo ne samo borili se za mesto v državni reprezentanci, ampak tudi naskočili državni rekord!

Na 100 m hrbtno se srečajo Wilfan, Ciganovič, Gazzari in Schell. Spet je Wilfan favorit. Ciganovič in Gazzari pa bosta imela dovolj opravka, da se otreseeta Schella, obenem pa, da si zagotovita drugo mesto.

Water-polo tekmo odigraja dve moštvi, sestavljeni iz najboljših igralcev Jugoslavije, spopolnjeni s dvema najboljšima iz Ilirije. Postavi moštev bosta objavljena danes popoldne na kopališču Ilirije.

V ostalih točkah, ki naj izpolnijo program, bodo startali najboljši plavalci Ilirije. Program obsega: 200 m prosto, gospodje (izbirna); 100 m prosto, dame; 50 m prosto juniorji; akoli; 100 m hrbtno; 100 m preno; 50 m prosto; water-polo Ilirija I; Ilirija II; olimpijska reprezentanca A; B. — Predprodaja vetopnic na kopališču SK Ilirije.

Wilfan, naš najodličnejši plavec in olimpijec

Planina: Ilirija 48:28

V nedeljo se je vrnil na stadionu juniorski lahkotletski dvoboj med Ilirijo in Planino, v katerem so zmagali mladi in talentirani atleti SK Planine s precej velikim naskokom točk. Odlikoval se je zlasti atlet Košir (Planina) v teku na 1000 m, ki je za to progo rabil 2 min. 42 sek. in dve petini. Na drugem mestu je bil Kotnik (Ilirija) s časom 2:46 in dve petini. Omeniti je dalje skok v višino malega Bratstva (Ilirija), ki je preskočil višino 1.60 m, kar je za njegovo mladost in še bolj za njegovo majhno postavo naravnost odlični rezultat.

Končno stanje točk se glasi: Planina 48, Ilirija 28 točk.

Mednarodno taborenje športnega naraščaja v Berlinu

Za čas XI. olimpijskih iger v Berlinu bo tudi mednarodno taborenje naraščajnikov, na katerem so sodelovali tudi 30 juniorjev iz naše države. Ti juniorji so razdeljeni po posameznih športnih panogah takole:

Od lahke atletike zveze: Velimir Svječić, Zagreb, Branko Marković, Belgrad, Erich Trebien, Pančevo, Vladimir Petrokov, Zagreb, Artur Takáč, Varaždin, Zmagoslav Košir, Ljubljana, Darko Pliverić, Zagreb, Josip Kotnik, Kamnik.

Od plavalne zveze: Hugo Schell, Ljubljana, Saša Klein, Zagreb, Boris Polić, Sušak, Marko Ciganović, Dubrovnik, Karol Vidmar, Sušak, N. Stajić, Belgrad.

Kamnik

Odlikovanje vl. svetnika dr. Frana Vidica. V nedeljo dopoldne je bila v dvorani Gasilskega doma lepa in prisrčna manifestacija samarijanskih idej. Odred samarijanov in samarijank ljubljanskega pododbora društva Rdečega križa je obiskal kamniško organizacijo, ki je priredila ljubljanskim gostom lep sprejem. Prisostvovalo mu je članstvo in zastopniki vseh kamniških humanitarnih društev. Ob tej priliki je imel organizator ljubljanske samarijanske čete g. dr. Franta Mis kratko predavanje o samarijanskem delu, podpredsednik društva Rdečega križa iz Ljubljane g. dr. Fetič pa je izročil predsedniku kamniškega društva RK vlado, svetniku g. dr. Franu Vidcu red Rdečega križa. Visoko odlikovanje g. dr. Vidica je samo skromno priznanje za ogromno delo, ki ga je kot odkrito srčen pobornik idej mirnega sožitja med narodi in iniciativni delegat ter organizator idej Rdečega križa izvršil na tem polju in ki je naša javnost le deloma znano. Spoštovanemu javnemu delavcu g. dr. Vidcu tudi naše iskrene čestitke!

Gasilska tombola, namenjena v korist zgradbe Samarijanskega doma, je prav lepo uspela. Lepo vreme je omogočilo velik posej, bogati dobinki pa so dvignili zanimanje za to največjo tovrstno prireditve, kar jih je bilo do sedaj v Kamniku. Prvo tombolo, motorno kolo, je zadel Konrad Mukič, uenarski pomočnik iz Kamnika, drugo, možko kolo, pa Ciril Vidmar iz Kamnika. Trejto tombolo je dobila gasilska četa iz Čušnice. Vsega je bilo 10 tombol in 120 činkvinov.

Od sabljiske zveze: Fery Mažuranić, Zagreb, Dejan Nikolić, Petrovgrad, Saša Cvetko, Ljubljana.

Od veslaške zveze: Velimir Vouk, Zagreb, Dragoljub Jevtović, Belgrad, Ante Jakša, Split, Rudolf Fischer, Zemun.

Od sokolske zveze: Miloš Marković, Novi Sad, Mato Dukovac, Zemun, Vlado Komičić, Zemun, Stevan Subotin, Zemun, Milan Ekar, Kranj, Vladislav Cink, Koroška-Bela, Javornik, Branko Cerovac, Zemun.

Od teško atletike zveze: Vojislav Čuk, Sarajevo, Ludvik Dolinšek, Melje pri Mariboru.

Olimpijski nogometni turnir

Berlin, 20. julija. AA. DNB poroča: Tehnična komisija je snodi odredila naslednji raspored za olimpijski nogometni turnir:

Tekme igrajo v ponedeljek 3. avgusta: Italija : USA (post. stadion), Norveška : Turčija (stadion Mommell); v torek 4. avgusta: Nemčija : Luksemburg (post. stadion), Švedska : Japonska (stadion Herta); sredo 5. avgusta: Poljska : Madžarska (post. stadion), Egipt : Avstrija (Mommell); četrtek 6. avgusta: Anglija : Kitajska (Mommell), Peru : Finska (Herta); petek 7. avgusta: Zmagovalec Norveška : Turčija proti zmagovalcu Nemčija : Luksemburg (post. stadion), zmagovalec USA : Italija proti zmagovalcu Švedska : Japonska; sobota 8. avgusta: zmagovalec Egipt : Avstrija proti zmagovalcu Peru : Finska (Herta), zmagovalec Poljska : Madžarska proti zmagovalcu Anglija : Kitajska (post. stadion); ponedeljek 10. avgusta: zmagovalec prve runde proti zmagovalcu druge runde (na olimpijskem stadionu); v torek 11. avgusta: zmagovalec obeh tekem od 8. avgusta (olimpijski stadion); četrtek 13. avgusta: tekme za tretje in četrto mesto; sobota 15. avgusta: tekme za prvo in drugo mesto (obe na olimpijskem stadionu). Tekme prvih dveh rund se začnejo ob 17. uri, semifinalne tekme tudi ob 17. uri, ostale tekme pa ob 16 uri.

Prijatelju v spomin!

Krasno nedeljsko jutro nas je pozdravilo z zlatimi sončnimi žarki, ki so bili ravno za Tebe ta dan tako usodni. Saj so Te izvalili v naravo, k vodi, da si osvežiš telo in duha. Našel pa si v vodi svoj hladni grob. Z bolestjo v duši se spominjamo na Te, ki si nam bil ljub in drag, kot prijatelj in športni tovariš. Bil si čist značaj, nesebičen in pri ljubljen pri vseh, ki so Te poznali.

Dragi Nikola! Za Teboj žalujemo Tvoji mnogostilni prijatelji, težko Te bo pogrešal naš SK Moste, kateremu si bil stebel in duša, pogrešajo Te stanovski tovariši. Zjaj ne bo več Tvojega bodrilnega smehljaja in iskrene besede iz Tvojih ust v športnih borbah. Ostala so tiha in nema.

Naj Ti bodo te vrstice v slovo od Tvojih zvestih prijateljev in športnikov, v naših srcih pa ostane svetel spomin na Te.

Počivaj v miru v slovenski zemlji!

Nande.

SSK Hermes — nogometna sekcija. Seja odbora bo dne 22. julija zvečer ob 19 v klubskem lokalu poleg Nabavljalne zadruge v Šiški. Prosimo vse odbornike, da se seje sigurno in točno udeležijo.

Alja Rahmanova:

Tovarna novega človeka

Roman.

Mračilo se je. Goste, vlažne pare so se začele dvigati iz zemlje. Tanja je še vedno sedela na stopnicah pred kapelo in skrivala obraz v dlaneh. Toda njeno srce ni bilo več obupano. Tiho zaupanje se je naselilo v njej. Materine besede so še vedno zvenele v njej in razumela je, da je moglo imeti njeno trpljenje svoj pomen. Mislila je na Kristusa, ki je hodil po poti trpljenja, ne da bi obupal, ne da bi izdal samega sebe.

Počasi je Tanja vstala. Skrbno je odstranila z obleke travne bilke in vejice in šla proti mestu. Srečala je nekaj znancev, ki jim je odzdravila s prijaznim nasmehom. Nihče bi ne bil mogel na njej opaziti, kako težko prenaša življenje. Hotela je hoditi skozi življenje z dvignjeno glavico doslej.

4.

Vitalij Vladimirovič Orlov, redni profesor za umetnostno zgodovino, je stopil na oder in se s svojo počasnno, leno hojo nameril proti katedri. S hitro, lahko kretnjo svoje glave je vrgel nazaj koder, ki se je spustil izmed njegovih gostih, kostanjevih las in padel na visoko čelo. Potem je usmeril pogled svojih jeklenosivih, velikih oči preko predavalnice ven v daljo in začel govoriti z zvonkim, harmoničnim glasom, ki pa je zvenel rahlo utrujeno:

»Zadnjič smo ostali pri...«

S tem običajnim besedilom je začel svoj predavanje vedno tedaj, kadar je bilo njegovo srce polno tišega mučnega hrepenenja po onem, kar bi mu življenje

moralo dati, kadar mu je bilo srce polno občutka prizadevnega iskanja in tipanja, ki se ga je vedno tako bal in ga hkratu vendar tako ljubil. Ob takih dnevih se je zelo težko gibal med ljudmi in skoraj nemogoče se mu je zdelo stopiti pred svoje slušatelje. Bilo mu je, kakor bi študentje in študentke čakali samo na to, da bi se vrgli nanj in ga oropali vseh teh neprecenljivih draguljev, ki so počivali skriti v njegovi duši. Ob takih dnevih mu je bilo najljubše, če je mogel več ur pohajkovati ob bregu reke, ali če se je zaprl v svojo sobo in pisal pesmi.

Profesor Orlov je bil pesnik. Pisal je lepe, žalostne stihe, ki so v zveneči godbi opevali izgubljeno ljubezen; to ga je obdalo v obeh njegovih študentk z žarnim vencem skrivnostno zanimive romantike. Bila je pač prednost, ki je ni imel nobeden izmed ostalih profesorjev in zaradi katere so se vžigala zanj srca mladih deklet. Vse na njem jim je ugajalo: njegov bled, suhi, kot od glodajoče duševne boli ožarjeni obraz; velike sive oči, ki se nikoli niso smejale, njegova mala usta, dolge prozorne roke, brezbarvni, lahno trepetajoči glas, s katerim je čital svoja predavanja; način, kako je z napol zaprtimi očmi in s pevajočim, nežnim glasom čital pesmi; vljudni, skoro presopstljivi glas v pogovoru z ženskami celo takrat, če je šlo za najbolj vsakdanje na svetu — vse to ga je delalo čisto drugačnega kot ostale profesorje, kot druge moške sploh; vse to ga je zavijalo v ozračje nečesa skrivnostnega, mističnega; zaradi vsega tega so slutila dekleta v njem o n e g a m o ž a, čigar srce je bilo polno »veličastva žene«.

»Zadnjič smo ostali pri...«

Tako je ponovil profesor Orlov še enkrat in njegov pogled se je usmeril preko glav njegovih slušateljev ven skozi odprto okno v temno, nasičeno izobilje majskega

večera. Besede so obvisle na njegovih ustnicah in kakor hipnotiziran je gledal tja: na zamirajoči blesk reke, na male rumene lučke, ki so se migljaje vžigale druga za drugo, na zvezdo, ki se je prikazala izza vijoličnega nebesnega baržuna. Kot neviden oblak se je dvigal kvišku jasminov vonj in profesorju se je zdelo, kot bi ne prihajal z vrta umetnostnega inštituta, temveč z druge strani reke, prepojen z nežnim, mehkim, melanholičnim mirom, ki se je začel tam na oni strani širiti nad zemljo. In zdelo se mu je, kakor bi se nekaj odprlo v njegovi duši in ga vodilo nazaj k nečemu daljnemu, čudovitemu, ki je bilo skrito v daljni pomladi njegove mladosti.

Tedaj se je zavedel in pričel s trdnim glasom:

»V zgodovini ruske umetnosti so od nekdaj zavze-male odlično mesto tiste struje, ki...«

Toda danes mu menda ni bilo usojeno, da bi poteklo njegovo predavanje do konca gladko in v redu. Komaj se mu je posrečilo, da se je iztrgal čaru majskega večera, že je zagledal študentko, ki je sedela v zadnji klopi — in zopet je običal sredi besede. Strah se mu je zrcalil v obrazu, z roko je napravil kretnjo, kakor bi hotel nekaj odgnati; šele ko je opazil, da je začelo njegovo vedenje pri slušateljih vzbujati pozornost, da so se nekateri izmed njih že ozirali, hoteč najti pojasnila za to, šele potem se je zopet zavedel. Oči je srepo uprl na katedro in začel brati. Počasi in razločno je govoril običajne besede, ne da bi bil prav za prav razumel njihov pomen. Njegovi možgani so mrzlično delovali, toda sam je imel le eno edino misel: Naj li pogledam še enkrat tja v zadnjo klopi ali raje ne? Je li ona? More li biti ona? So bile to res njene oči? Ali se mi je le zato zazdelo, da jih vidim, ker je danes ves dan drhtelo v meni hrepenenje po njej, sicer skoraj podzavestno, pa vendar tako vroče, tako silno, kot morda še nikoli v vseh teh dolgih zadnjih letih?

Celoletna naročnina na: Zbirko domačih pisateljev, 3 vezane knjige Din 132.- ali mesečno Din 11.- Zbirko domačih pisateljev, 3 vezane knjige Din 156.- ali mesečno Din 13.- jugoslovanska knjižarna Kozmos.

Eau de Cologne

Soir de Paris

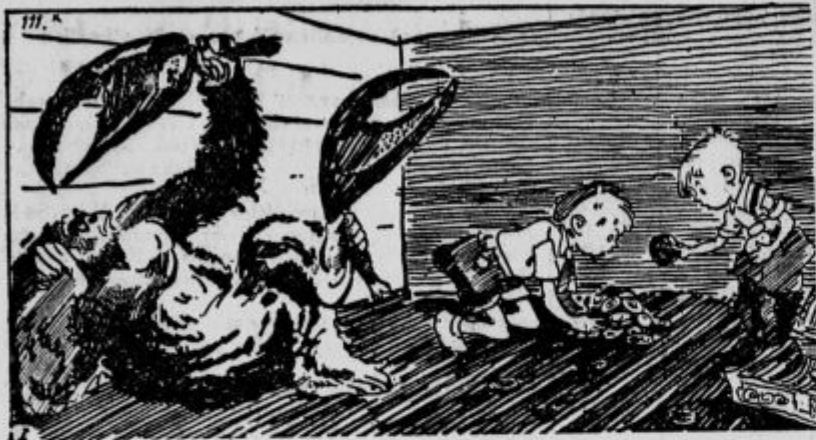
deluje na živce prijetno in osvežujoče, poveča odporno silo ter ima fini in nežni vonj parfuma „Soir de Paris“. V vsem delovanju je kot parfum, a ne stane več kot dobra kolinška voda.

BOURJOIS
PARFUMEUR-PARIS

Tinček in Tonček kot detektiva

110.

Potovanje se nadaljuje.

Po končanem boju se je gorila udobno zleknila na tla in se kot otrok začela veselo igrati z odtrganimi lovskimi. »Zdaj pa kar hitro poberiva denar in jo odkuriva!« je evetoval Tinček. »Ni izključeno, da je na ladji še vse polno krvoločnih kleščarjev.«

V največji naglici sta dečka pobasala kovance v žep in odšli z gorilo nazaj k splavu. Kuža Muki jih je sprejel z glasnim bevskanjem in jim z žepkom kakor z zastavo migal v pozdrav.

Splav se je počasi spet začel pomikati dalje. »Če nam je sreča naklonjena, bomo že srečali kakšno ladjo, ki nas bo vzela na krov,« je dejal Tinček.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodobne

Dva fotokopista
kot pomoč za izdelavo fotoamaterskih del, takoj sprejememo za dva meseca. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Fotokopist« št. 10656. (b)

Mlad, spreten fant
dobi takoj lahko službo. Potrebno 1000 Din kavcije v gotovini. Nastop takoj. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Takoje« št. 10638. (b)

Mlajšo začetnico
za gostilno ter vsa hišna dela takoj sprejemem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10642. (b)

Kmečko dekle
pošteno, čisto, v pomoč gospodinjici, sprejemem. Takojšen nastop. Ponudbe: Grčman, Zidani most. (b)

Vajenci

Boljši slikar
sprejme pridnega učenca. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Vztrajen« 10627.

Razno

Prenočišče in hrano
delno za odplačilo, delno proti odslužitvi išče varenke modisterije, ki je čez dan 8 ur zaposlena. Pojasnila daje »Bolaffio«, Gospodarska 13 (Kollzeij)

Stanovanja

Preselitve
izvršuje z odprtimi in zaprtimi vozovi SLOVENIA TRANSPORT - Ljubljana. Telefon 27-18, 27-15. (6)

Dvosobno stanovanje
parketirano, s kopalnico, se takoj odda. Polzve se na Dolenjski cesti 23a, gostilna »Usenik«. (6)

SOBE

Opremljeno sobo
udobno, solidno, v boljši hiši, mirno, separirano, v bližini sredine mesta in tramvaja, išče upokojeni višji državni uradnik. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Stalni« št. 10628. (s)

Vnajem

Lep poslovni lokal
v novi zgradbi sredi mesta, tik kolodvora, zelo pripraven za pisarno, agenturo in podobno, se odda pod zelo ugodnimi pogoji takoj v najem. Naslov v upravi »Slovenca« Celje. (n)

Pohištvo

Razne spalnice
od 5500 Din naprej v orehovi korenini s 5 letno garancijo. Malenšek, Dravice, pri tramv. postaji »Slepi Janez«. (8)

Kupimo

Parni kotel
12—15 atmosfer, kurilne površine od 60 naprej, — kupim. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor pod št. 1087/36. (k)

Staro zlato, zlato zobovje in srebrne kronc
kupujem po najvišjih dnevnih cenah.
A. KAJFEZ
urar
Ljubljana, Miklošičeva 14

Denar

Posojila
na vložne knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana, Krekov trg 10. (d)

Vrednostne papirje
vseh vrst kupim. Slovenska banka, Ljubljana, Krekov trg 10. (d)

Niški oficirski dom

se odda v najem s 15. avgustom. Potrebna kavcija 10.000 Din. Dom razpolaga s potrebnim inventarjem. Za pogoje se je obrniti na gospodarja doma. Kdor želi, da se mu pošljejo pogoji, naj priloži prošnji 5 Din v post. znamkah. Uprava.

Hranilne knjižice

podeželskih hranilnic (članice Zadrzne zveze), kupimo takoj in plačamo najboljšo. — Ponudbe na upravo Slovenca v Mariboru pod »Tovarna 9468«.

Vse denarne posle, terjatve vseh, tudi podeželskih hranilnic in posojilnic kupujem po najvišji ceni takoj v gotovini. Izposlujem posojila na hranilne knjižice, nakup in prodaja vrednostnih papirjev itd. Alojzij Planinšek, ag. za bančne in kreditne posle, Ljubljana, Beethovnova ulica 14/I. Telefon 35-10. Znamke za odgovor. (d)

Vaše terjatve

pri hranilnicah in posojilnicah vnovčujem hitro in pošteno. Obrnite se na edino oblastveno dovoljeno pisarno in priložite znamko. — Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12, telefon 38-10. (d)

Družabnika

išče manufakturna trgovina v sredini mesta, na zelo prometni točki. Pisarne ponudbe upravi »Slovenca« pod »Zelo ugodno« št. 10630. (d)

Prodamo

Vsakovrsten les
tesan, rezan in oblan, po naročilu, ter razno kurivo nudi po nizki ceni parna žaga Trobec, Kozarje-Dobrova pri Ljubljani. (1)

Tea barve

oleandri — posebnost — in dva rdeča, mlada, nad 2 m visoka, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10629. (1)

Cviček

pravi, dolenjski, dobite v Centralni vinarni v Ljubljani.

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. Piccol, Ljubljana, nasproti »Nebočičnika«.

TUDI TI SE POSLUŠAJ NAŠIH

malih oglasov, o katerih gre glas po Sloveniji, da imajo vselej najpopolnejši uspeh. — Mali oglasi v »Slovencu« so najcenejša in najuspešnejša reklama za vsako stroko trgovine in obrti.

2:30 do 2:60 m

blaga rabi danes za obleko na podlagi patentnega sistema in ne 3 do 3:50 m kot do sedaj normalni moški.

Srednje velikim moškim se napravi iz 3:40 m obleka z dvojnimi hlačami. Pri tem pa eleganca kroja ne trpi, nasprotno je obleka krojena po najnovejših krojih, v eleganci sijajna in nenadkriljiva ter tudi dovolj komedna. Tudi pri površniku ali suknji prihranite do 60 cm blaga. S prihrankom na blagu si nabavite najboljšo podlogo. Vse izčrpne informacije in strokovno naznanilo, koliko blaga točno rabite za obleko, površnik ali suknjo, dobite proti plačilu Din 20.— oz. 10.— pri nas. Jamčimo samo za od nas izdane telesne mere. Nismo odgovorni za mere priporočene v trgovini ali od krojača. V interesu gospodov je, da se v svrhu tozadevnih informacij zglasite v naši pisarni. — Interesenti izven Ljubljane priložite Din 5.— v znamkah.

*
„THERI“

LJUBLJANA - MESTNI TRG 17

Dieselov motor 40 PS

225 obr./min., z jermenico z elektr. generatorjem za isto-smerni tok 160/115 V, 1380 obr./min., vse v najboljšem stanju, se ugodno prodaja. Vprašanja na Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani.

ODBOR SLOV. KAT. AKADEM. STAREŠINSTVA
NAZNANJA TUŽNO VEST, DA JE UMRL NAS
CLAN

DR. SIMON ZALETEL

ZDRAVNIK BANOVIN. BOLNIŠNICE V CELJU

POGREB BO V LJUBLJANI V SREDO, DNE 22. JULIJA, OB
POL STIRIH POPOLDNE IZPRED MRTVAŠKE VEŽE V LEONISČU
NA LJUBJANSKI CESTI PRI SV. KRIŽU.

LJUBLJANA, DNE 21. JULIJA 1936.

VOĐSTVO IN UPRAVA JAVNE BOLNIŠNICE V CELJU
SPOROČATA, DA JE DNE 20. APRILA 1936 UMRL KOT
ZRTVEV POKLICA PO DOLGEM IN TEŽKEM TRPLJENJU
GOSPOD

DR. ZALETEL SIMON

ZDRAVNIK CELJSKE JAVNE BOLNIŠNICE

VZORNEMU IN CLOVEKOLJUBNEMU ZDRAVNIKU, PO-
ZRTVOVALNEMU KOLEGU BO OHRANJEN TRAJEN IN
ČASTEN SPOMIN

CELJE, DNE 20. JULIJA 1936

Neizprosna smrt nama je ugrabila srčno ljubljene brata, ozir.
zaročenca, gospoda

dr. Simona Zaletela

zdravnika v Celju

ki je kot žrtev svojega poklica odšel po velikem trpljenju od naju v
večnost. — Pogreb blagega pokojnika bo v sredo, 22. julija, ob 1/4 po-
poldne izpred mrtvaške veže v Leonišču v Ljubljani na pokopališču
pri Sv. Križu. — Dragemu Simonu bodi Bog dober plačnik!

Ljubljana, dne 21. julija 1936.

Kristijan Zaletel, brat. Ivanka Zupanova, zaročenka.